

POSTI

JUUNI * 1937

K.TRIUMPH

Müüme isikutele ja asutistele
võistlemata hindadega!

Rikkalikus valikus
ilu-, teadusliku-, jutu-, näite- ja laste-

k i r j a n d u s t

Kõiksugu kirjutusmaterjale, paberi-
kaupu, kooli- ja kantseleitarbeid

PÄEVALEHE

raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplused

Suur Karja 23, tel. 446-11
Pikk tänav 2, „ 428-83
Tallinnas

Et ajakirja saatmisel vahet ei tekiks,
uuendage aegsasti

POSTISARVE

tellimisi.

Tallinnas on ajakiri müügil Peapostkon-
tori juures Vene ja Apteegi tänava nurgal
kioskis.

Üksiknumbri hind 20 senti.

ILMUB * KORD * KUUS *

POSTI JA RÄÄRV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RÄÄDIOTEENIJATE ÄJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ÄLÄ TEENIJATE ÜHINGU
ja TÄLLINNA PEAPOSTKONTORI ÄMETNIKE KOGU HÄÄLEKÄNDJÄ

Nõ 6 (47)

Juuni 1937

5. aastakäik

Uus haiguskindlustusseadus

Käesoleva aasta 1. juunist hakkas kehtima „Riigiteenijate, -tõõliste ja õppejõudude haiguskindlustuse seadus“, mis avaldatud Riigi Teatajas nr. 41 — 21. maist 1937. a. Selle seaduse jõustumisega kaotasid kehtivuse Äjutised kodukorra määrused valitsusasutustes tõõtavate ametnikkude ja tõõliste haiguse korral kindlustamise kohta ühes kõigi muudatustega ja täiendustega (RT 26/27 — 1920. a.; nr. 123 — 1922. a.; nr. 51, 73 — 1930. a. ja nr. 29 — 1931. a.)

Kehtimahakanud seaduse alla kuuluvad Vabariigi Valitsuse liikmed ühes Riigikontrolõõriga; kõik riigiasutiste ja -ettevõtete teenijad ning tõõlised; Kaitseliidu koosseisus teenivad riigiteenijad; avalikkude õppeasutiste ja avalikkude õppeasutiste õigustega erakoolide õppejõud, kui nende poolt antavate tundide koguarv on vähemalt 50% normaaltundide arvust; eriseaduste, -määruste või -põhikirjade alusel tegutsevate riiklikkude asutiste ja ettevõtete teenijad ning tõõlised; kõigi eelpoolloetletute perekonnaliikmed, seejuures perekonnaliikmeteks uue haiguskindlustuse seaduse järgi loetakse:

1. kindlustatu naine, samuti ka mees, kui viimane on tõõvõimetu ja elab naise ülalpidamisel ega oma muud ülalpidamise allikat;

2. kindlustatu seaduslikud, adopteeritud, legitimeeritud, abikaasa eelmistest abieludest sündinud lapsed ja naiskindlustatu vallaslapsed, — kõik lapsed:

a) kuni 18 aasta vanuseks saamiseni,

b) vanusele vaatamata, kui nad on tõõvõimetud ja kui tõõvõimetus jätkub pidevalt lit. a) nimetatud vanuseks saamisel. Tõõvõimetust tõõndatakse arstlikkude komisjonide kaudu. Tõõvõimetuks loetakse seejuures isik, kes on kaotanud vähemalt 60% tõõvõimest. Kui lapse vanemad on lahutatud või elavad lahus, on lapsel haiguskindlustuse õigus selle vanema järgi, kes on kindlustatud. Kui on kindlustatud mõlemad vanemad, siis on lapsel kindlustusõigus selle vanema järgi, kelle juures ta elab.

Riigiasutiste ja -ettevõtete poolt korraldatavatel hädaabitõõdel tõõtavaid tõõlisi ja nende perekondi võib Vabariigi Valitsus arvata haiguskindlustuse seaduse alla.

Uue haiguskindlustuse seaduse alla ei kuulu:

1. tegelikus sõjaväeteenistuses olevad sõjaväelased ning muud Sõjaministeeriumis ja sõjaväeüksustes, -asutistes ja ettevõtetes teenivad mittesõjaväelased, kes kuuluvad sõjaväe haiguskindlustuse alla;

2. isikud, kelle teenistus asutistes või ettevõtetes on kõõrvaltõõks, kusjuures teenistus- või tõõkohad, mida loetakse kõõrvaltõõks, määrab kindlaks Vabariigi Valitsus Sotsiaalministri ettepanekul;

3. isikud, kes tõõtades riiklikkudes asutistes või ettevõtetes kuuluvad nende seaduste, määruste või põhikirjade põhjal haiguskindlustuse alla erateenijate ja -tõõlistega ühtlastel alustel.

Kui kindlustatu teenib ühel ja samal ajal mitmel teenistus- või töökohal, siis on tal haiguskindlustusõigus ainult ühe koha järgi tema enda valikul. Seejuures aga mitmes õppeasutises teeniva õppejõu haiguskindlustuse kulud kannavad õppeasutised proportsionaalselt neis antavate tundide arvule.

Ravi ja sünnitusabi.

Ravi ja sünnitusabi antakse teenijale ja nende perekonnaliikmetele uue seaduse alusel järgmisel kujul:

1. esimest abi õnnetusjuhtumite ja äkiliste haiguste korral;
2. ambulatoorset abi;
3. ravi haige kodus ja arsti, hambaarsti või masseerija juures;
4. ravi ravi-asutistes;
5. arsti-, ämmaemandaabi ja ravi ravi-asutistes 2 päeva enne sünnitamist, sünnitamise ajal ja 10 päeva pärast sünnitamist.

Ühes raviga antakse ravimeid ja ravivahendeid; ravi-asutistes ravimisel ka täielik ülalpidamine.

Ravi võimaldatakse:

1. kui haigus ei takista teenistuskohuste täitmist, — seni, kuni haige on kindlustusandja teenistuses;
2. kui haigus aga takistab teenistuskohuste täitmist, — kuni tervistumiseni, kuid mitte kauem kui 26 nädalat järgimööda, haigestumise päevast alates; korduvatel haigestumistel teenistuses olles ühtekokku mitte kauem kui 30 nädalat kalendriaastas.

Kindlustatu perekonnaliikmetele aga võimaldatakse ravi:

1. ambulatooriumis, kodus ja ravija juures — kuni kindlustatu on kindlustuskandja teenistuses;
2. ravi-asutistes — kuni tervistumiseni, kuid mitte kauem kui 13 nädalat järgimööda ravi-asutisse paigutamise päevast arvates; korduvatel haigestumistel kindlustatu teenistuses olles mitte kauem kui 20 nädalat kalendriaastas.

Kui raviv arst peab vajalikuks, võib kuni aastavanuse lapse viibimisel ravi-asutises ema olla lapse juures, mis puhul antakse ülalpidamist ka haige juures olevale emale. Samadel alustel võivad ravi-asutises ravimisel oleva ema juures olla ka kuni aastavanused lapsed.

Ägedate nakkushaiguste ja nakkavusstaadiumis tiisikuse ravi võib kesta pärast eelpooltoodud tähtaegade möödumist

senikaua, kuni arsti arvates haigus on veel nakkav, kuid igal juhul mitte üle 26 nädala pärast nende tähtaegade lõppu. Erandiks on siin teenistuskohuste täitmisest tingitud või selle tagajärjel saadud haavade ja vigastuste, samuti nakkushaiguste vastu võitlemisest tingitud või selle tagajärjel saadud haiguste puhul, kus antakse ravi kuni töövõime tagasisaamiseni või töövõime kaotuse alaliseks tunnistamise päevani.

Ravi haiguse ajal pärast kindlustatu teenistusest või töölt vabastamist ei anta kindlustatule ega tema perekonnaliikmetele, kui kindlustatu vabastatakse teenistusest või töölt:

1. Eesti Vabariigi kodakondsusest lahkumise tõttu;
2. distsiplinaarkorras;
3. seadusjõusse astunud kohtuotsuse järgi;
4. loata erateenistuse pidamise pärast, kui see keelatud seaduse, määruse või teenistuslepingu põhjal;
5. Riigiteenistuse seaduse § 42 põhjal;
6. Õppejõudude teenistuse seaduse § 86 või 87 põhjal.

Ravi ei võimaldata kindlustatule või tema perekonnaliikmetele:

1. kui raskelt haige või nakkushaige, kelle ravimine kodus võimatu, ei täida arsti korraldust haigemajja ravitsusele mineku suhtes;
2. kui haigus on haige enese poolt tahtlikult tekitatud või saadud kohtulikult karistataval osavõtmisel vägivallategudest, kaklustest jne.

3. kui ravi vajav isik viibib vahi all.

Ravimeid, sidumisabinõusid, bandaaže, prille ja muid ravivahendeid antakse tarviduse järgi arsti ettekirjutusel, kui need määratakse otseselt arstimisabinõudeks. Peale selle on lubatud arsti ettekirjutusel röntgenikiirtega läbivaatamine, filmimine, kiirtega (röntgeni-, raadiumi-, kõrguspäikese- jne) ravi, masseerimine, laboratoorsed analüüsid, kümblsruaviga muu füüsikaline ravi.

Hammaste ravist on lubatud hamba plombeerimine, kivist puhastamine, väljatõmbamine ja närvi suretamine.

Arstiabi võimaldatakse täiesti tasuta:

1. Esimene abi õnnetusjuhtumite ja äkiliste haiguste korral. Töö juures ette tulnud õnnetusjuhtumi või äkiliste haiguste korral on kindlustuskandja (s. o. asutis) kohustatud korraldama koha peal esimest abi, arsti kohalekutsumist või

lähema arsti juurde või raviasutisse viimist.

2. Sünnitusabi. Arsti-, ämmaemanda-abi ja ravi raviasutistes 2 päeva enne sünnitamist, sünnitamise ajal ja 10 päeva pärast sünnitamist.

3. Kindlustuskandja poolt sissesetatud ambulatooriumis või Sotsiaalministri poolt näidatud muudes ambulatooriumides.

4. Kindlustuskandja teenistuses seisva kindlaltalgalise arsti või muu tervishoiupersonaali poolt.

5. Ägedate nakkushaiguste arstimise korral.

6. Teenistuskohuste täitmisest tingitud või selle tagajärjel saadud haavade ja vigastuste, samuti nakkushaiguste vastu võitlemisest tingitud või selle tagajärjel saadud haiguste puhul ja haiguste puhul, mille tagajärjel kindlustatul tekkis teenistustervisrikke-pensioni õigus.

Kulud raviasutistes ravimisel tasutakse neil juhtudel kindlustuskandja poolt raviasutise madalaima klassi tasunormide järgi.

Kõik muu ravi, mis eelpool mainimata, võimaldatakse teenijaile ravi osalise tasu eest.

Osalise tasu eest ravitarvitajad jagunevad vastavalt palgale kolme liiki:

I liik —	palgaga kuni 80 krooni kuus, viimane ühes arvatud;
II „ — „	80 kroonist kuni 140 kroonini, viimane ühes arvatud
III „ — „	üle 140 krooni.

Seejuures kindlustatu perekonnaliikmed kuuluvad vastavasse liiki kindlustatu palga järgi.

Palgaks uue haiguskindlustuse seaduse järgi loetakse rahatasu, mida kindlustatu saab vastavate eeskirjade, teenistus- või töölepingute põhjal isikliku töö eest. Palgaks seaduse mõttes ei loeta naturaaltasu või selle asemel antavat rahatasu ja summasid, mis määratakse era- ja korraliste väljaminekute katteks või eritööde tasuks. Samuti ka preemiaid, tasu puhaskasust, tasu üle normi antud tundide ja ületunnitöö eest, lasteabiraha, teenistusvanuse tasu, lisapalka teenitud aastate eest, eriametite eest juurdearvatavaid lisapalkasid ja muid juhuslikke tasusid.

Päevapalga arvutamiseks jagatakse kuupalgalistel kuupalk 30-ga. Kuupalga arvutamiseks korrutatakse päevapalga-

sel palk 25-ga. Kindlustatul, kelle palk normeeritakse osaliselt või täieliselt tüki- töö alusel*, arvutatakse päevapalk sel viisil, et tööliste poolt 3-e viimase kuu jooksul enn haigestumist teenitud palk jagatakse sama aja vältel tegelikult tööl olnud päevade arvuga. On aga tööline tööl olnud alla 3-e kuu, siis jagatakse teenitud palk selle vähema ajavahemiku vältel tegelikult tööl olnud päevade arvuga. Kuupalga arvutamiseks korrutatakse päevapalk 25-ga. Aastapalgalistel jagatakse ettenähtud aastapalk kuupalga arvutamiseks 12-ga ja päevapalga arvutamiseks 295-ga.

Ravikuludest jäävad ravitarvitaja tasuda järgmised osad:

	I liik	II liik	III liik
1. Ambulatoorne abi; ravi haige kodus ja arsti juures ühes ravivahendite- ja viiside kasutam. ning sõidukulud .	35%	45%	55%
2. Alla 3 a. vanuste laste ja alates 7-dast raseduskuust rasedate ravimisel punkt 1 all näidatud kuludest . .	15%	25%	35%
3. Raviasutistes ravimisel:			
a) madalaimas klassis	15%	25%	35%
b) sellele järgnevas kõrgemas klassis .	35%	45%	55%
4. Tiisikuse ravimisel:			
a) madalaimas klassis	15%	15%	15%
b) sellele järgn. „	35%	35%	35%

Haigusraha ja toetused.

Haiguse ajal, mis takistab töötamist, makstakse kindlustatule, kel muude seaduste põhjal ei ole palga edasisaamise õigust, haigusrahana palk edasi 1.-st haiguspäevast alates kuni tervistumiseni, kuid mitte kauem kui 26 nädalat järgimööda ja korduvatel haigestumistel mitte enam kui 30 nädalat kalendriaastas:

1. teenistuskohuste täitmisest tingitud või selle tagajärjel saadud haavade ja vigastuste, samuti nakkushaiguste vastu võitlemisest tingitud või selle tagajärjel saadud haiguste puhul — kuupalga suuruses kuus;

2. muil juhtudel — esimese 2-he haiguskuu jooksul kuupalga suuruses kuus ja järgmiste kuude jooksul $\frac{2}{3}$ kuupalga suuruses.

* Nagu meil ametkonnas välisliinide ehitus- ja remonttöödel töötavad päevatöölised.

Juhul, kui haigusraha maksmine katkeb kuu kestusel, makstakse haigusraha osalise kuu eest päevapalga alusel, kuupalgalistel ka pühade ja pühapäevade, teistele ainult tööpäevade eest *.

Naturaaltasu või selle asemel makstavat rahatasu ja lasteabiraha antakse haiguse ajal edasi täiel määral.

Naiskindlustatut ei tohi kohustada töötama 6-e nädala kestusel pärast sünnitamist. Tal on seejuures õigus:

1. töölt lahkuda eeldusel, et ta sünnitamine järgneb arvatavasti 4-ja nädala jooksul;

2. kui ta last ise tegelikult imetab, puududa tööajal lapse imetamiseks sünnitamispäevast arvates esimese 12-ne nädala kestusel — 2 tundi ja järgneva 14 nädala kestusel — 1½ tundi päevas.

Ülalnimetatud töölt puudumise aja eest saavad naiskindlustatud palka ühes teenistusvanuse- ja naturaaltasuga edasi täiel määral.

Ühekordset toetusraha antakse:

1. Sünnitusraha naiskindlustatule, kes sünnitas, või kindlustatule, kelle naine sünnitas — kuupalgalistele $\frac{3}{4}$ kuupalgast ja teistele 20-ne kordne päevapalk. Kuid kummalgi juhul mitte alla 50 krooni.

2. Matuseraha — kindlustatu surma korral ühe kuupalga suuruses ja perekonnaliikme surma korral poole kuupalga suuruses. Kummalgi juhul mitte alla 30 krooni.

Surnult sündinud lapse pealt antakse kindlustatule matuseraha täiel määral, kuid sünnitusraha — pooles suuruses.

Matuseraha makstakse välja isikule, kes on kannud matmiskulud. Mõlema abielupoole teenistuse puhul makstakse ühekordset toetusraha ainult ühe abielupoole teenistuse eest.

Järelejäänute toetamine.

Kindlustatute surma korral makstakse tema perekonnaliikmetele palka edasi:

1. Kui kindlustatu on teenistuses olnud alla 6-e kuu — ühe kuupalga suuruses; ja 2. kui teenistusaeg üle 6-e kuu — kahe kuupalga suuruses kahe kuu jooksul.

Seda toetust makstakse järgmises korras:

1. Kui kindlustatul jäid järele lesk ja alaealised lapsed, või ainult lesk — makstakse toetus viimasele;

* Meil ametkonna liinitööde rohkearvuline päevatööliskond.

2. Kui kindlustatul jäid järele ainult lapsed — jaotatakse toetus nende vahel võrdselt, kusjuures alaealiste osa makstakse nende eestkostjate või hooldajate kätte.

Menetluslikud eeskirjad.

Haigestumisest, mis takistab töötamist või põhjustab sünnitamise korral teenistusest puudumise, on kindlustatu kohustatud viivitamata teadustama oma ülemusele või tööde juhatajale, kus ta teenib. Haigusraha nõudmisel peab kindlustatu esitama tõendi teenistusest puudumise põhjuste kohta, mille annab välja haiguste korral arst, sünnituse korral arst või arsti puudumisel ämmaemand.

Teenistuskohuste täitmisest tingitud või selle tagajärjel saadud haavadest või vigastustest on vigasaanu kohustatud, kui tema tervislik seisund seda ei takista, otsekohe teatama oma ülemusele või tööde juhatajale. Ülemus või tööde juhataja kannab viivitamata ette asutise või ettevõtte juhatajale haavamisest või vigastusest.

Asutise või ettevõtte juhataja korraldab akti koostamist, kui seda nõuab haavatu või vigasaanu või kui see osutub vajalikuks. Akti koostamine on nõutav, kui arstiabi ei või piirduda esimese või lühiajalise ambulatoorse abiga. Aktile lisandatakse arstitunnistused haavatu või vigasaanu tervisliku seisundi kohta ravimise algul ja ravimise lõpul. Haavatu või vigasaanu surma korral sisaldab arstitunnistus surmapõhjuse kirjelduse. Akti alusel koostab asutis või ettevõtte haavade või vigastuste kohta kirjaliku tõendi.

Kindlustatul või ta surma korral tema perekonnaliikmetel on õigus saada ära kirju nendest tõenditest, aktidest ja arstitunnistustest.

Almer.

„Postisarv“ nr. 1 s. a.

on talitusel otsas. Talitus palub lugupeetud lugejaid, kes ei vaja seda numbrit, kas ümber vahetada värske „Postisarve“ vastu või talitusele müüa.

Talitus.

ORGANISATSIOONIDE TÖÖMAILT

Kutseühing ümberkorraldamisel

Kas vaba kutseühing või sunduslik postiteenijate kogu?

J. Kallasma, P.-t.-t. Teenijate Kutseühingu keskjuhatause sekretär

Umbes 2—3 aastat tagasi hakati meie riigielus looma kutsealalisi sundiseloomuga organisatsioone — kodasid.

Ennem, 1924. aastal, loodi Kaubandus-tööstuskoda, 1927. aastal Põllutöökoda ja 1934—36 aasta jooksul loodi Kalanduse, Kodumajanduse, Maatöölise, Inseneride, Arstide ja Loomaarstide, Rohuteadlaste, Meierite, Õpetajate, Käsitöölise, Põllutöölise, Töölise, Äriteenijate ja Agromide kodad.

Nii on juba 16 koda, ning vannutatud advokaatide nõukogu, mis on küll kõige vanem, kuid oma iseloomult sarnaneb kojaga. Juba kõik suuremaarvulised kodanike kutserühmitused on organiseeritud kodade kaudu. Riigiteenijaid pole Valitsus kodade alusel organiseerinud peale kooliõpetajate.

Osa riigiteenijaile on loodud sundorganisatsioonid — kogud. Ohvitseride kogud ja Keskkogu loodi juba Vabariigi algpäevil, kuid politseiametnikkude kogud loodi 1936. aastal ja metsaametnikkude kogud 1937. aastal. Viimased pole veel tegelikult loodudki ja seadus seisab seni rakendamata.

Kõik need kutserühmitused, kes on kodade kaudu organiseeritud, on saanud ka riigielu küsimustes rohkem kaasaraäkimise võimalusi ja õigusi. Iga kodanik saab hääletuse teel riigielu küsimuste otsustamisel kaasa rääkida, kuid kodadesse koondunud kutserühmitused saavad peale hääleõiguse kasutamist õiguse saata esindajaid — praegusesse rahvuskogusse kui ka uue põhiseadusega loodavasse rahvaesindusse.

Nähes ja tundes, et kodade kaudu organiseeritud kutsed eneste eluliste huvide esiletoomiseks saavad saadikute kohti riigivõimu kõrgemates organites, on ka osa riigiteenijate organisatsioone püüdnud selle poole, et ka riigiteenijaile loodaks kodad. Säärasele seisukohale asusid postiteenijate kutseühingu 1935. ja 1936. a. kongressid. Kuid Riigi-Omaavalitsuse Teenijate Keskliidus ei leitud selles küsimu-

ses üksmeelt. Postiteenijate esindajate poolt tehti korduvalt esitisi, töötada välja riigiteenijate koja eelnõu ja esitada valitsusele maksmapanekuks, kuid seda ei tehtud. Küll on mõnel korral härra Riigivanemaga ja ka ministritega riigiteenijate kodade või sundorganisatsioonide loomise kuju, vormi ja mooduse kohta olnud läbirääkimisi, on esitatud ka põhimõttelise ilmega märgukirju, kuid küsimus pole kuigi palju paigast nihkunud. Isiklikult usun, et kui oleksime esitanud koja eelnõu ja selle maksmapanekuks energiliselt samme astunud, siis see ka oleks maksuma pandud. Üht võime siiski nentida, ja nimelt seda, et Valitsus nüüd enam ei taha riigiteenijaid kodade alusel organiseerida, ei taha anda riigi-omavalitsuseteenijaile sääraseid eneseavaldamise ja tegutsemise võimalusi, nagu seda on saanud teised kutserühmitused, kes on koondunud 17 koja kaudu, avalikõiguslikul alusel. Ainult kooliõpetajatele loodi koda, kuid kooliõpetaja ei ole ju sõna otseses mõttes riigiteenija, ta ei ole võimu teostaja, kuigi saab riigikassast palga, pensioni ja omab muid soodustusi võrdselt riigiteenijatega.

Küll on valitsus seisukohale asunud, luua riigiteenijaile sundorganisatsioone nn. kogude nime all. Nii loodi esimesena politseiametnike kogu, mis sarnaneb üldjoontes ohvitseride koguga. Politseiametnike kogu seadus (RT nr. 104 — 1935 a.) ei näe ette võimalust arutada teenijate majanduslikke ja õiguslikke küsimusi.

Põhikiri (RT nr. 32 — 1936 a.) otse keelab nende arutamise. Ei tarvitse mul lähemalt analüüsida selle kogu põhikirja, vaid ainuüksi see, et keelatakse majanduslikke-õiguslikke küsimusi — näitab, et selles kogus pole säärast eneseavalduse võimalust kui kodades.

Metsaametnike kogude seadus ilmus RT nr. 1 — 1937. a. Selles seaduses on natuke rohkem tegutsemisvõimalusi. Ni-

melt võib arutada küsimusi, mis seoses teenijate kutseliste huvidega.

Metsaametnike kogude põhikiri pole veel ilmunud ja lühike raamseadus ei anna sellest kogust kuigi selget ilmet. Nii oleks praegune olukord.

Kuigi suurem osa riigiteenijaid pole veel kogudesse organiseerunud, näib olevat tõenäoline, et neid kogusid järk-järgult juurde luuakse. Üsna kindlasti aga võib oletada, et kui mõne ametkonna teenijad omalt poolt esitaksid kogude seaduse ja põhikirja eelnõud, siis need ka maksma pannakse. Kuid päris kindel on ka see, et sel juhul pannakse kogud maksma umbes nii kui politseikogud ja vaevalt lubatakse seadusse ja põhikirja sisse võtta võimalust teenijate majanduslikke ja õiguslikke huvisid kaitsta.

1937. a. postiteenijate kutseühingu kongress jällegi kaalus organisatsiooniliste küsimuste osas põhikirja muudatuse ja organiseerimise sunduslikkuse küsimust ja asus seisukohale, et tuleks keskjuhatusel välja töötada postiteenijate kogude seaduse ja põhikirja eelnõud ja esitada see tutvustamiseks osakondadele ning siis 1938. a. kongressil, kas vastuvõtmiseks või tagasilükkamiseks.

Kongressi otsuse kohaselt on eelnõu keskjuhatuses praegu väljatöötamisel. Juulikuu algul keskjuhatuse kaalub kava

ja saadab siis osakondadele seisukoha võtmiseks.

Keskjuhatuse eelnõu on üldjoontes sarnane praeguse kutseühingu põhikirjaga, ainult selle erandiga, et liikmeks olemine on sunduslik kõigile postiteenijale, kes teenivad koosseisulisel kohal, olgu siis ametnikuna või vabateenijana.

Kui eelnõu nii maksma pandaks, siis võiksme anda talle oma täie õnnistuse, kuid kui eelnõu peaks maksma pandama politseiametnike kogude põhikirja kohaselt — siis on küll küsitav, kas see ei too kasu asemel kahju, kas ei sae meie siis ise oksa, millel istume. Aga asume siiski seisukohale, et postiteenijate kogud pannakse maksma umbes metsateenijate kogude eeskujul, et lubatakse arutada küsimusi, mis puudutavad teenijate kutselisi huvisid ja loodame, et kutseliste huvide alla mahuvad ka tasud ning mitmesugused muud õiguslikud küsimused — siis kas ei oleks sääraseid kogud paremad kui praegune vaba kutseühing.

Küsimus on seda väärt, et selle kohta pikemalt „Postisarve” veergudel sõna võetaks. Käesolevaga avaldasin lühikese ülevaatliku kokkuvõtte asjade seisukorrast ja loodan edaspidi, kui asja kohta on võetud sõna poolt ja vastu ja kui eelnõu juba on osakondadel käsitleda, veel selles küsimuses sõna võtta ja siis juba põhjalikumalt, üksikasjalisemalt.

Tehnilise ühingu tegevusest

19. mail k. a. oli Postivalitsuses koos ametkonna tehnilise ala teenijate kõrgendamise komisjon. Postivalitsuse esindajatena võtsid komisjoni tööst osa abidirektor P. Etruk, tema abi V. Laak ja sekretär A. Pitka; ühingu esindajatena A. Merilaid, H. Riikoja ja E. Elme.

Seniste koosseisude järgi oli kõrgendusi:

Vanema järgu tehnil. jaosk. juhatajate kohti	2
I „ „ „ „ „	5
II „ „ „ „ „	1
Vanema ametniku kohti	1
I järgu montööri kohti	2

Komisjon seadis üles ja esitas direktorile kinnitamiseks kõigile vakantkohtadele (nii seniste

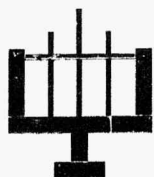
kui ka uute koosseisude järgi) vastavad kandidaadid.

27. mail võttis direktor jutule ühingu esimehe A. Merilaid'i, kes kandis ette ühingu soovid kõrgenduste andmise küsimuses.

3. juunil vaadati Vabariigi Valitsuse koosolekul läbi ja kinnitati riigiasutiste ametnike koosseisude seaduse muutmise seadus, mis hakkas kehtima 1. juunist k. a.

Uute koosseisude järgi on ka meie ametkonna tehnilise teenistuse isikkonnas mõningaid muudatusi, nimelt iga maavõrk (peale Saaremaa) saab vanema järgu jaoskonna juhataja koha. Seega tõuseks maavõrkudes senine I järgu jaosk. juhataja vanemale järgule ja üks II järgu jaosk. juhatajaist — I järgu kohale.

Kutseühingu Tallinna osakonna laskevõistlused postiteenijatele-kaitseliitlastele peetakse esmaspäeval, 21. juunil kl. 17–19, Nõmmel kaitseliidu laskerajal. Registreerimine koha peal. Võistlejate oma moon. Hulk väärtuslikke auhindu.

Kuulsa tšehhi meeskoori „KRÍŽKOVSKY“ külaskäik Tallinna Postiteenijate Laulukoorile

Juba nädalapäevad enne tšehhide saabumist tundus postidaamidel olevat ärevust ja närvitsemist, tööd ja askeldamist. Taheti väheste kuuludega tšehhi lauluveni väärilt vastu võtta. Taheti neid üllatada omapärasusega, et neil vee-detud õhtu püsiks kaua meeles.

Koori esimees ja kaks koori naisliiget sõitsid külalistele vastu Tapale, et neid tervitada ja neile üle anda nimelised kutsed külastada postiteenijate laulukoori poolt korraldatud õhtut. Kooriliige pr. Hille Areng pidas külalistele väikese saksakeelse kõne, avaldades rõõmu, et „die Weltberühmte Sänger aus fernen Süden“ on saabunud Eestisse. Sealjuures andes üle „Križkovsky“ koori esimehele ja koorijuhile punaseid tulpe.

Temperamentsed tšehhid tänasid au eest, mida neile osutas „Postbeamten Chor“.

Huvitav oli, et esimesed kolm tšehhi, kellega postidaamid jutlema hakkasid, osutasid postiametnikeks. Üks neist oli Praha telegraafist, teine telefoni mehaanik kaugejaamast ja kolmas posti jooksvate arvete büroost. Üks nendest oskas isegi vene keelt, teine purssis saksa keelt ja kolmas ainult tšehhi keelt, kuid aru said üksteist väga hästi.

Huviküllaseks osutus postiteenijate laulukoori poolt korraldatud sõit omnibusel.

Tšehhid kui kuivamaa mehed olid täis vaimustust meie merest.

Tulipunane päikeseketas kavatses just kaduda merre, värvides veepinna purpursiks. See oli imponeeriv pilt tšehhidele ja üks avaldas isegi kahtlust, et kas see ehk kuidagi kunstlikult reklaamiks ei ole tehtud.

Vaadeldi laululava, kus 20-000-pealine lauljapere kontserdiga esineb tuleval aastal.

Sõit Narva maanteel kuni Kose teeni ja sealt alla kaunite villade ja roheliste metsade keskel Lükati sillast Riigivanema taluni ning läbi halja männiku Pirit kloostri oli tõesti kaunis ka oma inimestele.

Kell oli juba kümnelt, kui omnibus lõpuks peatus Männi tänaval postiteenijate suvekodu väravas, kus uhkelt lehvisid Tšehhoslovakkia ja Eesti lipud.

Haljale muruplatsile oli end üles seadnud postiteenijate laulukoor.

Postiteenijate laulukoori esimees oma tšehhi-keelses kõnes tervitas külalisi, avaldades rõõmu, et võime vastu võtta oma tagasihoidlikus ja lihtsas suvekodus sõbraliku tšehhi rahva laulumehi.

Selle järele laulis postiteenijate koor Mihkel Lüdigi hoogsat „Koitu“.

„Križkovsky“ koorijuht prof. O. Hilmera oma vastukõnes avaldas rõõmu, et neid rohelisse uppuvas aias, kus kasvavad kaunid lilled, võtavad vastu lauljad daamid, keda nende ilu ja kaunidusega võib lugeda võrdseks lilledele.

Õhtusöök haljale murule asetatud laudadel andis tunnistust, et postiteenijad eesotsas prouade Pärna, Kassi, Hollandi, prl. Sooniku ja teistega on suurepäraseid perenaised, kes piskust oskavad nõiduda suupäraseid lemmiktoite.

Tuju tõusis, kuna esimehe korraldusel oli laudade juures kirju rida. Iga tšehhi külalise eest hoolitses postidaam.

Kõned, mida peeti tšehhi, eesti, saksa ja vene keeles, olid täis südamlikkust ja häatahtlikkust.

Tšehhid rääkisid, et säärast kaunist ja omapärast vastuvõttu neile veel kusagil ei olla osutatud kui postiteenijate laulukoori poolt Tallinnas.

Tšehhide saadiku kohustetäitja hr. atašee Josif Boudis oma kõnes laskis elada Tallinna postiteenijate laulukoori esimeest, kellel olla suured teened tšehhi ja eesti rahva muusikaliste suhete lähenemiseks.

Sama rõhutas ka prof. Hilmera ja Tallinna tšehhi hr. J. Izba.

Kutsuti Tallinna postiteenijate laulukoori külla Prahasse ja mitte hiljem kui tuleval aastal.

Postiteenijate laulukoori esimees M. Ruubel oma lõpukõnes tänas kaugeid külalisi selle külaskäigu eest, avaldades oma rahulolu, et küllastamise põhimõte — sõprussidemete loomine — on täiesti õnnestunud, Praha laulumehed ja postiteenijate laulukoori liikmed on sõbrad.

Raske oli lahkuda, kuna vaheldord temperamentsete tšehhi laulumeele ja eesti posti nais-teenijate vahel oli kujunenud eriti südamlikuks.

Tšehhid võtsid eesti daamidelt sõna, et nad tulevad järgmisel õhtul Estonia valgesse saali Meestelaulu Seltsi poolt korraldatud banketile, mida ka paljud daamid kasutasid ja veel mitu lõbusat tundi oma uute sõpradega veetsid.

Õhtusel kontserdil tervitasid „Križkovsky“ laulumehi Tallinna Meestelaulu Selts, Saksa laulselts „Revaler Liedertafel“, Tallinna Naislaulselts ja lõpuks ka Tallinna postiteenijate laulukoor.

Eriti meeldiv nii tšehhidele kui ka publikule oli Tallinna Postiteenijate Laulukoori delegatsiooni esinemine. Kaks nägusast salesirget postipreilit oma kaunis rõivastuses ulatasid prof. Hilmerale, peale esimehe eesti- ja tšehhikeelset tervituskõnet, üle toreda kimbu tulipunaseid roose.

Tšehhide koorijuht prof. Olderich Hilmera suudles galantselt postipreilide kätt, kuna esimees M. Ruubel sai oma vanalt sõbralt kolm eht slaavi suudlust, millele publik ja koor tormilise aplodismendiga reageeris.

Hommikul sõitsid tšehhi sõbrad Narva. Jaamas saatmas olid neid lilledega ka postidaamid, kelledelt tšehhi laulumehed võtsid sõna, et Tallinna Postiteenijate Laulukoor külastab neid Prahasse hiljemalt tuleval aastal.

Kuna sügisel kavatsatud sõit Prahasse ja Budapesti lükatakse edasi kevadeni, siis võib oletada, et kaasa sõita soovijate naislauljate arv ületab kaugelt selle arvu ülemmäära, mis on ette nähtud kooriliikmete kaasavõtmiseks.

Üldiselt õnnestus siiski väliskülaliste vastuvõtt suurepäraselt ja Postiteenijate Laulukoor on jälle näidanud, et temas valitseb üksmeel ning ta oskab oma asju ajada.

Tuleval kevadel aprillis aga näeme oma uusi sõpru jälle, kuid seekord juba vanas ajaloolises Prahast.

M. Mõõnaste.

Reforme postiametkonnas

Kas on otstarbekohane liita telegraaf telefonivõrguga?

Jälgides ametkondade arenemist ja asutiste töö korraldamist, paistab silma, et uuenduste ja reformide poolest samum esirinnas postiametkond. Uued töövõtted ehk meetodid, töö ratsionaliseerimine ühes töö normeerimisega, töövõime tõstmine ühelt poolt ja tööjõu kokkuvõtte teiselt poolt jne. jne. Need ja palju muid uuendusi on maksuma pandud, mille tähtsust ei saa tunnustamata jätta. Seesuguseid reforme saab maksuma panna ja läbi viia siis, kui selleks ei puudu teatud eeldused ja nimelt: juhtimine ja otstarbekohane töökorraldus, vastavad tööjõud, tööabinõud ja ruumid. Tänu postivalitsuse direktorile, kes on suurte teadmiste ja kogemuste pagasiga inimene, on korda läinud neid eeldusi saavutada, luua, väljaarvutatud tööruumid ehk ajakohased postihooned, mis soovida jätavad pealinnas ja Tartus, kus tegevus kõige intensiivsem ja komplitseeritum. Nagu kuulda, on selle küsimuse lahendamisele tõsiselt ka asutud, mille tulemusena kavatakse Tartu lähemal ajal püstitada uus ajakohane hoone. Kuid kahjuks leiduvat uues hoones ruumi ainult ühele asutisele ja nimelt Tartu linna telefonivõrgule. Nii jääb see akuutne küsimus terves ulatuses lahtiseks ja ootama lahendust. Seoses uue postihoonde ehitamisega Tartus olevat postivalitsusel kavatsusi ümber korraldada Tartu postkontori mõned tööalad. Nimelt leiduvat uue hoone projektis üks ruum, mis on määratud telegraafi-jaoskonnale, mis tähendab seda, et Tartu telegraaf kavatakse liita linna telefonivõrguga. Et lahutada ühe asutise külgelt ta orgaanilise osa ja liita teise asutisega, selleks peavad olema õige kaaluvad põhjused, motiivid, mis räägiksid säärase reformi kasuks.

Projekti lähedalseisjailt kuuleme, et telegraafi liitmiseks linna telefonivõrguga andvat põhjust kaalutlus, nagu oleks telegraafi tööala lähedalt sugulane telefoni tööalaga (tehnilised tööalad) ja et postkontori koosseisus puuduvat tehniline tööjõud, kes telegraafiaparaate korras hoiab.

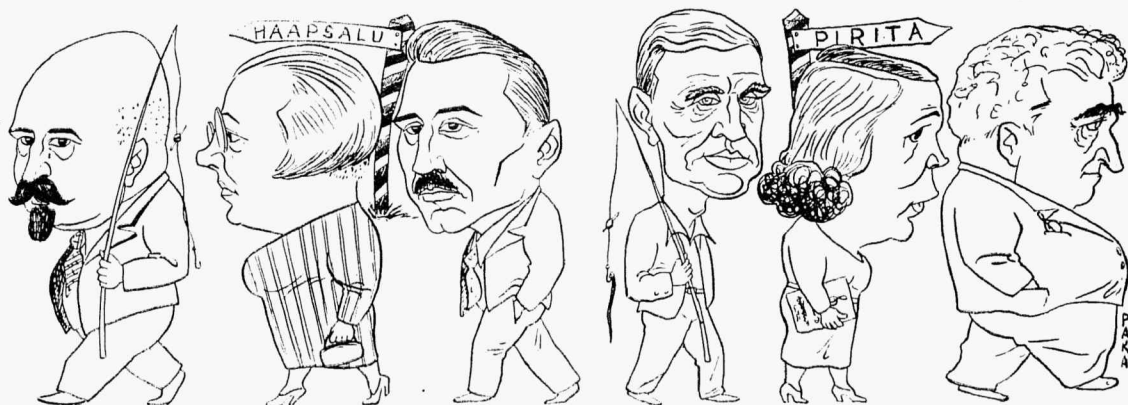
Kui kaaluvamaid motiive ei peaks leiduma, vaid ainult eelnimetatud põhjus, mis paistab olevat otsituna, juhuslikuna, siis on projekti koostaja arvestamata jät-

nud väga tõsised ja tähtsad asjaolud, mis räägivad kavatsetava reformi vastu. Et olla järjekindel, ei tuleks siis postkontorites toimetusele seesuguseid operatsioone, millistel pole midagi ühist või iseloomusugulust postioperatsioonidega, nagu riigi hoiukassa operatsioonid, Eesti Panga oper., riigi loteriipiletite müük jne., vaid need tuleks viia asutiste juurde, kuhu see töö iseloomult kuulub. Leidub ju väga palju alasid, mis iseloomult on sarnased või sugulased. Nii kuuluvad side-teenistuse hulka post, telegraaf, telefon, raadio, raudteed, maanteed, veeteed, õhuteed jne. ja peaksid järelikult liidetama ühe ametkonna või asutise külge. Tegelikult kuuluvad need alad aga mitme ametkonna ja asutise alla. Ja et see nii on korraldatud, siis pidid selleks olema kaaluvad põhjused. Samad põhjused tulevad endid meelde paratamata ka kõne all oleva reformi otsustamisel. Postivalitsuse töökorraldamise juhtnõuade, samuti ka administratiivala juhtnõuade kohaselt peab post, telegraaf ja telefon kättesaadav olema tarvitajale, publikule. Samades juhtnõuades on püstitatud põhimõte, et asutise üksikud tööalad või funktsioonid olgu asutisega kui tervikuga orgaaniliselt seotud, nii et mõni osa ehk tööala ei osutuks või ei kujuneks üldises organisatsioonis võõrkehaks.

Nendele põhimõtetele ei saa vastu rääkida, sest nad on sirgjoonelised ja õiged. Kuid neilt seisukohtadelt lähtudes kutsub vasturääkimise esile kavatsetav reform, s. o. telegraafi lahutamine postkontorist ja selle liitmine telefonivõrguga, missugune kavatsus ei paista olevat otstarbekohane ja ei vasta tarvitaja ega teenistuse huvidele. Postitarvitaja on ühtlasi või enamalt jaolt ka telegraafi tarvitaja, kuna telefoni tarvitaja publik vajab ainult harukordadel telegraafi. Ei oleks õiglane sellepärast, kui posti-telegraafi tarvitaja oleks sunnitud otsima telegraafi teisest hoonest ja teisest linnaosast, võttes ette aegakulutavaid rännakuid postihoonde ja telefonivõrgu-hoone vahel. See saab aga paratamatuks, kui reform läbi viiakse.

Tekib küsimus, kumba tuleb säästa: kas ühte tehnilist agent, kellel tarvitseb päevas kord jalutada telefonivõrgust postkontorisse, et aparaadid üle vaa-

Läksid suvitama . . .

Puhkekodudes algas suvine hooaeg. Kõik kodud on tulvil postipere rõõmsaid suvitajaid. Meister Paka on neist jäädvustanud siin mõned. Saage tutvavaks: Tartu ülema abi hr. M. Savendi, Tallinna kaugejaama van. am. pr. A. Kannes, Võru am. hr. J. Soosaar; pealinna telegraafi vanem M. Lepik, peapostkontori am. prl. U. Everst ja ülem hr. M. Ruubel.

data, või säästa rahva aega ja vaeva, kellel tuleb käike teha kahe hoone vahel. Lahendus peaks siin olema lihtne: ei või rahvast, tarvitajaid ohvriks tuua ühele tehnilisele agendile. Telegraaf on publiku, rahva jaoks ja sellepärast peaks olema hõlpsasti kättesaadav, s. o. peaks asuma ühes hoones postkontoriga ja jääma viimase lahutamata osaks nagu seni.

Ehk vajab telefonivõrk telegraafi teenistuse huvides? Ka seda ei ole võimalik kuidagi põhjendada, sest telefonivõrk annab niikuinii tiheda ühendustevõrgu, hõlpsasti korraldatava side, on teenistuse huvides kergesti kasutatav. Liitmise korral kujuneks telegraaf võrgu organismis liiglihaks või võõrkehaks, mis oleks paratamata määratud väljasuremisele. Seda ometigi ei soovi reform. Ehkki telefon on viimaste aastate jooksul edusamme teinud ja telefonitöö on märksa tõusnud, ei saa sellepärast nõus olla nendega, kes väidavad, et telegraaf sureb välja, et telegraafi pole üldse tarvis. Kuiigi telefoni arenemist igapidi soodustatakse telegraafi kulul (maa-asutistes kõrvaldati telegraafi-aparaadid ja seati asemele telefoniaparaadid jne.), näitab nagu kiuste ka telegraafitöö viimaste aastate jooksul järjekindlat tõusu. Peale majandusliku madalkonjunktuuri aastaid, alates 1934. a., on Tartu telegraafitöö tõusnud keskmiselt 6% võrra iga aasta kohta. See tõendab, et rahvas vajab telegraafi ja et kaugel on veel need ajad, kus võib rääkida telegraafi väljasuremisest.

Kas postkontor teenistuse huvides vajab telegraafi? Kahtlemata.

Postkontor toimetab selliseid operatsioone, kus vajatakse telegraafi kaasabi. Telegraafiliste transfertide, telegraafiliste posti jooksvate arvete väljamaksud ja sissemaksud, rahatelegrammide telegraafilised õiendused ja muud sellised operatsioonid ei ole mõeldavad ilma telegraafita. Telegraaf liidetuna telefonivõrguga ja viiduna teise kohta ei saa abistada postkontori tarvilikkude funktsioonide läbiviimist ja postkontoril tuleb abi otsida teiselt asutiselt, mis ei ole kuidagi otstarbekohane, mis ei säästa põhjendamata aja kaotsiminekut, vaid soodustab seda. Praegu toimetab telegraaf ka postiope-ratsioone (müüb posti maksuvahendeid, tempelmarke, saadab öösiti posti jne.), on vajalik ratsionaalse tööjaotuse ja koosseisu ärakasutamise seisukohalt. See võimalus kaoks siis, kui telegraaf liidetult telefonivõrguga viiakse teise kohta, eemale postkontorist. Ei ole ju mõeldav vedada öösiti kirjad telefonivõrku, et sealsed ametnikud need ümber töötaksid ja jaama saadaksid. Samuti ei ole ka mõeldav, et postmarkide müük postkontorist telefonivõrku viiakse, tükki maad postkontorist eemale.

Siit tuleb järeldada, et telegraaf on postkontori orgaaniline osa ja kui see osa amputeeritakse, et liita teda võõrkehana teise asutise külge, siis kannatab selle tagajärjel postkontori töö, kannatab

telegraafitöö ja kannatavad posti-telegraafi tarvitaja huvid.

Siinjuures ei oleks huvituseta meelde tuletada kaugeid aegu endisel Venemaal, kus on saasuguseid katseid tehtud, kus telegraaf lahutati postkontorist. See oli umbes 70 aastat tagasi. Kuid katse ei annud soovitavaid tulemusi, mispärast te-

legraaf liideti uuesti postkontoriga, välja arvatud suuremad linnad, nagu Petrograd, Moskva jm., kus telegraaf jäi iseseisvaks. Nii on see (telegraaf liidetuna postkontoriga), püsinud seal juba üle 50 aasta. Samuti ka paljudes teistes riikides.

Mis on muutmata, jäägu puutumata!

Fil.

Keskladu teeb

LOTERIID

12125, 32718, 7213! jne kajab ligi kaks päeva hommikust kuni hilisõhtuni ruumis, kuhu hiljuti tegi oma külaskäigu meie kaastööline. Kostab aeg-ajalt vahele „ei ole“. Järgneb lühike lehitsemine mingisugustes nr. nr. täidetud lehtedes, vastatakse „võitnud“, tehakse mõned maha-kriipsutused ja jälle järgnevad numbrid numbrite järele.

koha poolt ära võetud, kuna need mängust välja langevad ja need nr. nr. kustutakse saatekirjadest maha. Samuti kustutatakse maha tagasisaadetud piletid. Asjaosalistelt nõuab see töö suurt pingutust, sest vastavate nr. nr. väljaotsimine mitme tuhande raamatu hulgast, kuigi need on teatavas järjekorras, on eriti silmadele väga väsitav. Kui on veel kuidagi lipsanud läbi mõni viga, siis tähendab see vähemalt 2 kuni 3 tundi otsimist, kontrollimist ja närveerimist. TJK lubatud eksimiste % ei saa siin tulla kõne alla, sest väikese vea läbi võivad tekkida

Klassiloterii piletite sortimine ja pakkide pitseerimine.

Oleme posti-t.-t. materjalide kesklaos, kus parajasti on käimas riigi klassiloterii piletite saatmine asutistele. Seal oli meil võimalik lähemalt tutvuda selle töö üksikasjadega.

Peale loosimise lõpetamist järgneval päeval saadetakse Riigi trükikoja poolt postiametkonna asutistele määratud piletiraamatud materjalide kesklattu, kus need üle loetakse ja kontrollitakse. Selle järele algab kohe nende sortimine asutistele varem valmiskirjutatud saatekirjade järele. Võitnud raamatud on keskmüügi suured pahandused, nagu näit. viimasel

loosimisel, kus üks viga läks maksma klassiloteriile 45 tuhat krooni.

Meie küsimusele, kas on märgata kohtade peal loterii vastu huvi tõusu, vastatakse jaatavalt. Kui näit. on kuhugi langenud mõni suurem võit, siis ei jõua keskladu küllaldaselt rahuldada postkontorilt saabuvald nõudmisi, kuid peagi on suur huvi jälle langenud normaalsele tasemele, kuna ei ole ette tulnud, et suuremad võidud oleksid järjekindlalt langenud samasse kohta. Ka teatavate nr. nr. saamiseks saabub kesklattu iga uue klassi eel mitukümmend sooviavaldust. Ena-

TELEGRAAF * TELEFON * RAADIO

Jooni telegraafi, telefoni, raadio ajaloolisest arengust

A. MERILAI

15

Pilditelegraaf.

Meie nägime, et kaugenägemise tehnika arendamisel tekitab tunduvat raskust ülekande suure kiiruse nõue. Juhul, kui meie aga lepime pildi elektrilise ülekandega pikema aja jooksul, näiteks mõne minutiga, siis on probleem hoopis lihtsam ja on ka tänapäeval küllalt hästi juba lahendatud. Juba enne kaugenägemistechnika üksikasjalisemat üleskerkimist oli pildite aeglane ülekanne — nn. pilditelegraaf juba teataval määral teoks saanud.

Selle idee alal on juba 1843. a. antud välja esimene patent šotlasele A. Bain'ile. Esimese tõeliselt töötava nn. kopeertelegraafi ehitas inglase F. C. Bakewell 1848. a. Alates sest ajast on väga paljud pilditelegraafi küsimusega tegelnud, erilist esiletõstmist väärib aga siin Berliini tehnikaülikooli professor Arthur Korn (1870), kes võttis tarvitusele seleenelemendi (fotoastiku) esimesena. Tema on palju aastaid seisnud pilditelegraafi arendamise esirinnas.

Pilditelegraafi all mõistetakse üldiselt seadeldist, mis võimaldab paberil olevat kirja, joonist või pilti elektriliselt edasi anda, kusjuures vastuvõtjas saadakse pilt jällegi paberil. Pildi üleandmine sünnib täpp-täpilt, mille võimaldamiseks pilt kinnitatakse silindrile, mis pöörleb ja seejuures aeglaselt ka oma telje suunas edasi nihkub.

Pilditelegraafe jagatakse kahte rühma. Ühed, mis võimaldavad ainult must-valgete piltide edasiandmist ja teised, mis

võimaldavad ka pooltoonis piltide ülekannet. Muidugi kõlbab pooltoon-piltide aparate ka must-valge pildi ülekandmiseks.

Peab märkima, et pilditelegraafi levik on tänapäeval veel võrdlemisi vähenenud. Selle nähte üheks suuremaks põhjuseks on muutlikkude ilmastiku mõjude all seisvate telegraafi välisliinide mitteküldaldane kõlblikkus pildivoolude muundamata ülesandeks. Seepärast on tähtsamate keskuste vahele asetatud erilised pilditelegraafi maakaablid, mis ei olene ilmastiku muudatustest.

Peamiseks pilditelegraafi kasutajaks on ajakirjandus. Maaailma suurimad ajalehed varustavad end pilditelegraafi saat- ja vastuvõtteseadeldistega, seda mitte üksnes Euroopas ning Ameerikas, vaid ka näiteks Jaapanis. On ju ajakirjandus eriliselt huvitatud päevasündmusi kujutavate piltide kiirest kättesaamisest. Tähtsat osa etendab pilditelegraaf ka politseil mõnesuguste roimade jälgimisel.

Ülekantav pilt ei tarvitse olla pilt selle sõna otseses mõttes, vaid võib väga hasti olla ka kas mõni trükitud tekst (väljalõige ajalehest), või siis mingi käsitsikirjutatud dokument. Nii võib pilditelegrammina üle kanda igasuguseid dokumente, lepinguid ja kas või isegi pangatšekke allkirjadega.

Arvestades igasuguses läbikäimises ikka järjest kasvavat kiiruse nõuet võib öelda, et lähemas tulevikus pilditelegraaf muutub asendamatuks abinõuks trükitud ja kirjutatud dokumentide, jooniste, plaanide, kaartide, kiirkirja jne. kiireks ülekandjaks kaugetele maavahemikele. See- ga kujunedes nii postile kui ka telegraafidele kardetavaks võistlejaks. Tehnilisest küljest pole siin enam mingeid takistusi ja ka majanduslikult on pilditelegraafi- jaamade ehitamine ning kasutamine küllaltki tasuv.

Lõppsõna.

Telegraaf, telefon, raadio, kaugenägemine on peale harilikkude kohustuste teinud endale ülesandeks organiseerida ja teostada üleilmlikus maastaabis sidet rahva ja rahvuste ühiseks kultuuritööks ning omaabiks. Siin ilmnevad sellise ühis-

malt jaolt on need aga jäänud rahuldamata, kuna asutistelt vastavatele järelepärimistele on saabunud vastused, et endised ostjad soovivad oma nr. nr. edasi mängida.

Kõige rohkem müüb pileteid Tallinna peapostkontor — umbes kaks tuhat raamatut, sellele järgneb Tartu postk., siis maalinnad jne. Maa-asutistest müüvad kõige enam tööstuse keskused, nagu Sindi ja Kohtla-Järve, kelledest aga palju ei jää maha ka Lelle ja Märjamaa postk.

Sellela lõpeb meie lühike külaskäik. 2330 2331! jne.

Läksid suvitama . . .

Elva siirdumist tutvustame: ülikoolilinna telefonivõrgu am. prl. A. Püss, van. am. pr. O. Poljakov ja postkontori kantslei šeff hr. O. Nõu. Narva-Jõesuu läinuist — pr. L. Norvaisch, am. Rakverest; Rapla ülemus hr. J. Pauman ja Tapa abiline hr. Tamre.

töö tähtsus ja võrratud saavutatavad parremused inimsoo heaks käekäiguks.

Toon sellest ühistööst mõningad näited.

Juba aastast-aastasse iga päev kindlal kellaajal maailma suursaatjad — Pariisi Eiffeli torn, Arlington Ühendriikides, Nauen Saksamaal, S. Ferdinando Brasiilias, Manilla Filippiinidel ja teised annavad täpse kellaaaja signaale tervele ilmale kronomeetrite võrdluseks. Ei ole vist erilist tarvidust selgitada selle toimingu suurt tähtsust. Olgu siinkohal vaid mainitud, et Maailmasõja ajal kõikide sõdivate poolte radiojaamad vaikisid, kui keskööl Eiffeli torn hakkas andma õige aja signaale.

Mitte vähemat tähtsust omab meteoroloogiliste jaamade (meil Tartus) võrk, mis märgivad ilmastiku seis, temperatuuri, tuuli jne. See meteoroloogia-võrk haarab terve maakera ja annab võimaluse tükiks ajaks ette ütelda loodetava ilmastikuseisu, seega päästes näiteks põllumajanduse saagi tema juhuslikkusest. Laevadele antakse tormihoiatusi, mis on võimaldanud ära hoida nii paljude inimeste ja varanduste hukkumise.

Rahvaste ja riikide poliitilises elus omab sidetehnika samuti väljapaistvat osatähtsust. Kõik asutised ja ajakirjandus hangivad omale informatsiooni telegraafi-agentuuride kaudu. Ookeaniaurikutel, mida ümbritseb päevade ja nädalate kaup ainult ääretu veteväli, luuakse

side muu maailmaga ainult raadio kaudu. Kaugel merel viibiv reisija võib isikliku telefoniühenduse saada ükskõik kellega mandril.

Eriti vastutusrikas on aga raadio osatähtsus sel hetkel, kui eetrisse paisatakse kolmekordne „SOS” (save our soul) — päästke meie hinged! Millist esmajärgulist tähtsust omab aga korralik side sõjaajal, näitavad kõik viimaseaja sõjad ja tulevikus on selle tähtsuse kasvamine veel suuremana ette näha, arvestades sõjajõudude koostööd maal, merel ja õhus.

Lõpuks peab märkima, et viimaste aastate jooksul on inimeste ellu sisse tulnud kõigis tema eluavaldustes eriti raadioringhääling, millel on võrratu kultuur — kasvatuslik tähtsus inimsoole. Raadiotehnika alal ei ole loomulikult viimane sõna kaugeltki veel öeldud. Inimsoo targemad, geniaalsed pead töötavad suurejoonelisemate ülesannete kallal sel alal.

Üks neist ülesannetest on elektrienergia ülekanne kaugematele maavahemikele raadio kaudu, seda suurtes võimsustes. Sellega jääks ära kallist raha maksvate liinide, juhtmete, kaablite ehitised ja korrashoid. Neid suuri võimsusi saaksime siis tasuta üle kanda tuhandete kilomeetrite kaugusele linnadesse ja küladesse.

Veel meelitavam aga on idee astuda otseesse sideühendusse teiste maailmaruumis liikuvate planeetidega. Olgu siinko-

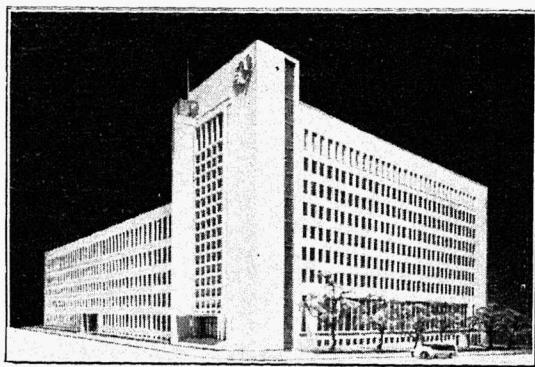
Suurteos Soome posti- ja telegraafiasjanduse üle

ilmus k. a. aprillikuus Einari Kaskimies'i toimetamisel soome keeles nimetuse — POSTI- JA LENNÄTINLAITOS — all, Tietoteos O/Y kirjastusel, Helsinki, 289-leheküljelisena, suuruses 29×23 sm, trükitult heal kriidipaberil rohketel selgitavatel illustratsioonidega.

See soliidne teos annab tunnustust vennasrahva postiametkonna enese kõrge tasemest nii talitluslikust kui ka kirjanduslikust küljest, mis väärib mitmeti eeskuju võtmist ka meie ametkonnale.

Teose sisustamisest on võtnud osa eesotsas Soome postivalitsuse peadirektor G. E. F. Albrecht ülevaatekirjutusega Soome posti- ja telegraafiasjandusest (6 lk.) ja 15 ametkonna juhtivamaid jõude mitmesugustel talitusladel.

Teos algab toimetaja E. Kaskimies'i eesõnaga. Sellele järgnevad kirjutused mitmesugustelt aladelt. Juba mainitud Soome peadirektorilt ülevaatekirjutus. Üksikasjalise ja huvitava pikema ülevaate Soome postiajaloo (107 lk.) annab postiinspektor Simo Grönroos (Vaasa), kes juba üle kahekümne aasta tegeleb postiajaloo uurimisega alal, avaldades oma rohkeid uurimistulemusi Soome ajakirjanduse veer-

Helsingi postimaja. Põhjalaade moodsaim ja suurim posti-telegr.-telefoni hoone, mis valmib 1938. a.

gudel. Sealjuures ei ole ta unustanud käsitlemast ja avaldamast selgitavaid kirjutusi ka Eesti posti loomispäevade üle, mille eest olgu siinkohal temale avaldatud eriline tänu. Mäletatavasti on tema sulest k. a. ilmunud kaks huvitavat kirjutust ka meie „Postisarve“ veergudel. Ülevaate postimuuseumist ja selle huvitavast postivarasalvest Helsingis annab juhatajana mag. phil. Valter W. Forsblom. Käsitledes postimuuseumi tegevust tuleb tähendada, et eriteadlasena filatelistlikul alal on abiks direktor Rich. Granberg, kelle kuulus Soome tervikasjade kogu moodustab suure väärtusega alusvara postimuuseumis.

Soome postinduse üle (6 lk.) kirjutab postival. kantselei osak. juhataja John Palmgren; maanteepostiliiklust käsitleb postiinspektor J. E. Vienola (13 lk.); ülevaate raudtee-postiliiklusest annab postiinspektor V. A. Otava (7 lk.); rahvusvahelisest postiliiklusest kirjutab postival. rahvusvahelise osakonna juhataja T. Kouvo (11 lk.); postimajadest kirjutab esitleja Oskar Räsänen, lõpetades ülevaate pildiga praegu Helsingis ehitatavast moodsamast posti-telegraafiasutisest mudeli kujul (22 lk.) See postimaja asub raudteejaama juures. Hoone suuruselt ütleb juba tema maht, mis on 140.000 m³! Selle postimaja Kaasutehtaankatupoolsel esiküljel on 9 maapealset majakorda ja 2 maa-alust korda, kuna Heikinkatu poolsel küljel on 6 ja raudteejaama poolsel küljel 4 korda. Postkontori suure „toimistosali“ pikkus on 53 m ja laius — 15 m. Hoone valmib 1938. a. alul.

Postiliikluse arengust viimase 60 aasta jooksul kirjutab mag. Akseli Tolvanen (4 lk.); Postiteenijate ühingu tegevust käsitleb Ajalehepostkontori juh. T. Sinkko (6 lk.); postiljonide organisatsiooni tegevust käsitleb postiljon A. Linnala (9 lk.); naiste osast posti-telegraafiteenistuses kirjutab ekspediitor

hal tähendatud, et selle probleemi lahendamisel töötab juba aastaid Marconi ise. Paljudel asjaoludel on teadlaste pilgud pööratud just planeet Marsi poole. Nimelt avaldatakse juba aastaid kindlat arvamust, et Marsil elavad kõrgel arenemisastmel seisvad elavolendid. Ent kahjuks senini kõik raadiosignaalid, mis saadetakse Marsi suunas, on jäänud vastusetu.

Lühim tee maakeralt Marsi peale on üle 1.200.000 km. Ehkki elektri energia kaotus planeetide vahelises ilmaruumis ei tohiks suur olla, jääb lahtiseks peaküsimus, kas elektromagneetilised lained on võimelised üldse lahkuma ioniseeritud õhu piirkonnast.

Kuid aeg-ajalt raadio-vastuvõtjad märgivad signaale, mille allikas ja sisumõiste jäävad tundmatuks. Marconi kinnitab, et need tulevad planeetide vahelistest kaugustest. Võimalik, et tuleviku sidetehnika arenemisaste lubab meile ületada ka planeetide vahelise kosmilise ilmaruumi. Sellega avanevad meie ees uksed, mis hetkel katavad meie eest suurimaid, pühalikumaid looduse saladusi. (Lõpp.)

Aina Eriksson (7 lk.); ülevaate Soome posti tähtsa talitusharu — postihoiukassa tegevuse üle annab varatuomari E. von Bonsdorff (13 lk.). Möödunud aastal möödus juba 50 a. selle talituse sisseadmise ajast.

Telegraafi ja riigitelefoni üle kirjutab postival. telegraafiosak. juh. Harry Juselius (16 lk.); raadiojaamade tegevust käsitleb dipl. ins. J. Rissanen (7 lk.); telegraafiametnikkude ühingu tegevusest annab ülevaate liiklusinspektor Väinö Raule (4 lk.).

Selles suurteoses on 292 pilti ja 23 tabe-

lit. Nagu sisuloetelust näha, on ka „Eesti-Rootsi posti juubeli albumist, 1636—1936” mõned pildid kasutamist leidnud kõnesolevas teoses.

Kuigi teos on soome keelne, saab sellesse süvenedes rohkesti aru. Seepärast võib kõnesolevat teost soovitada meie postiametkonna teenijale, kellele meie vennasrahva edenenud posti-telegraafiasjandus sõnas ja pildis peaks huvi pakkuma.

Tellimistega tuleb soovijail pöörduda: Tietoteos O/Y, Lönnrotinkatu 3, Helsinki, Suomi.

Jul. Bleyer.

EERISTO

Teispool numbreid

Traktaat isikust ja isiksusest

1.

Mul on mu töö, mis on mu olemise alus. Mul on mu töö, ja see on väärtus, mille suurst olen õppinud hindama kui isennast, kui enese elu. Seepärast püüan olla kuulekas ja kohusetruu, korralikult viisakas ja plaanipäraselt teenistusvalmis. Selleks peaks piisamagi, nimelt neile, keda teenid.

Jaah, soovitaks ju enam: jätta töö tööajal ning ajada margiostjaga tarka juttu põhjatuulest ja loterii miljonist, — pakkuda rahasaatvale külataadile suitsu ja ettenägelikult pärida, kas tütar Leeni saab leerist varsti lahti, — teha posti-ootavale antvärgile ettepanek tulla õhtul kaardi-partiile, kus oleks napsi ja klatši... Kuid olen egoistlikult suutnud vältida need hea-näo-tegemised teistele meeleheaks, sest õnneks mu leivapaluke ei sõltu sellistest eneseohverdamistest või mitteohverdamistest.

Nüüd on mul mu töö, ja see on mu mina — massile, — mitte ujumine pärivett, vaid treening vastassuunas: inimene ametniku maske all — eneseuhke, ennastsäästev, kuid teistele kuulekas činovnik, keda teatakse tegelevat vabal ajal vaid enese kodus ja toimivat maalapikesel selle man.

2.

Arvestikkude pikad poognad valendavad mu ees ja arviku klõpsuv ketas õmbleb. Nobedalt haarab silm numbrite rühmi, täpp-täpilt läbib nägematu niit iga millimeetri poognast, ridarealt, joon-joonelt, tikkides, kududes võrku, olles valvel, et tikandus tabaks ja seoks iga märki — vilkalt ja valvsalt.

Nii mu silm ja käsi, kuid mõte on mujal.

Sest arvestik mu ees on elu, on midagi muud, kui vaid tolma arhiivaal. See on tüki loodust ja avarust, on orgaaniliste sündmuste hingestatud protsess, katkemata sündmuste ahel,

väljalõige ajast ja ruumist, kus valitseb suur sõltuvuse, funktsionaalsuse seadus. Arv liitub arvuga, kuni tuleb allkiri, kivi liitub kiviga kui seal seinas teispool tänavat — püsti ja põiki, et üleneda suitsevaks korstnaks vastu kõrgeti taevakummi. Lehedki vahtral mu akna all kõnelevad sellest — nagu pilverüngaski, kus peegeldub sama harmoonia, sõltuvus, värvide sujuva ülemineku toon...

Poognad mu ees on töö, ehitis, otstarve, milles jälgid elementide pidevat, harmoonilist, reeglipärast liitumist. Toimid kui konstruktor, kui looja: elule ja reeglile mittebaseeruv lüli ja märk ei pea siin paika, sest see oleks juhuslik, elust enesest võrsumata, ekslik — kuigi küsimus vaid vähimas mündis.

Olen õnnelik ja rahul enesega, kui leheküljelt mu ees avaneb filosoofiline tõde: kõik on kõigest sõltuv, püsiv on olemise tuum, mitte milletagi ei sünni midagi...

3.

Arviku klõpsuv ketas õmbleb...

Kuid mulle need arvud kõnelevad veelgi — kaudu arviku metalliseil paralleelidel tukslevaid kettaid. Sest need arvud siin on mu enese südametukksed — kaudu pikki päevi elu enese terasvõrestikul, minutist minutisse, läbi aja ja ruumi. Siin on mu päevik, šifreeritud, salajane päevik, avaldub väheütlevais numbreis riigisummade operatsioonide taustal, kuid kõnelev ometi kaudu kuupäevi mu tööst, mis jäänud selja taha, mu pingutusist leiva pärast, mu mõttest, mis saatnud tööd ja isennast.

Tegurid tööks sõltuvad ajast ja ruumist me ümber, — ajast, millal prallelselt iseendas toimib inimene ja ametnik, ning ruumist, mis jät nud sind üksi, vaikusesse või paisanud pulbitsevasse töösse ja kaasinimeste loodud kärsikusse

miljõesse. Sellestki kõnelevad numbrid mu ees, olles kord sihvakalt ühetasased, teisel aga närviselt paberile heidetud, siia-sinna tuksleva ilme-ga, kuidagi üksteisest lahus, protesteerivad.

Ent numbreis mu ees liitub veel midagi: mu enese süda. Aega ja ruumi vormida teisiti on raske, kuid seda suudaks tehnika ja mõistus. Kuidas aga ületada ennast ja suunata teisiti enese tunnete jooni?!

Numbrite rütmil mu ees on kindel tendents: juhusliku šriftiga sissekandeile järgneb hulk reeglipäraseid, ent see, mis püsib, on iga märgi rahutu ilme. Jõuliselt alatud tõmme vaibub poolel teel, uljalt alatud kaar kurdub udupeeneks jooneks, kui helludes paberi õrnast koest, kaldnurk on julge, ent komistub siin-seal maa ligi, äkki kui pessimismist rabatud...

Aga selline ma olen — eneses, ainult ise-nese teada — kuis tuksub mu süda. —

Ent õnneks ei ole grafoloogia levinud teadus.

4.

Mu jumal, milline raiskamine on elu — enese-raiskamine! Kui palju soove ja igatsusi, ka-vatsusi ja sihte, eesmärke ja püüdlusi pead mat-ma, hävitama, lükkama edasi, jätma aina hom-seks ja homseks, sest täna oled sa seotud tu-hande niidiga siia ja sinna. Sa tunned eneses jõudu ja teotsemistahet, näed kumavaid sihte ja helkivaid eesmärke, ent ometi tuleb keegi või miski tigussammul ja salamahti avab su kõrgepinge varumil mõne väikese ventiili. Ning sa jooksed tühjaks verest, sellest verest, mis on igatsus ja kõrguslend, pulbitsev valu ning üksilduslein, sõnutu karjatus õhku ja ahastus sel-lest, et oled takerdumas poolel teel, kuna su aja-kaaslased on möödunud sinust ammu — hel-dema päikese all.

Midagi ei teostu, millessegi ei vormu see vere ja südame metsikus, mingit märki ei jää sellest tormist, milles vappuvad su lihased — nii eile kui täna ja homme. Sest sa ei ole enese südamest suurem, sa ei suuda seda miljöö tõttu, kuhu juhuslikult oled sukeldunud, ei suuda isegi mitte olla muretul õnnelik ja nosida vaik-selt oma toitu kui taim mullas...

Ning sa tunned ja mõistad, et see on laostu-mine, enesehäving, varjusurm, mis kisub sind üha allapoole, raudse järjekindlusega ikka alla-poole. Mu päevad on kui bilansitav arvestik mu ees, kus päevad, nädalad ja tunnid reastuvad ülalt alla kui lahtirivõrguga kaetud tähikul — kaudu tuhandeid tundepeursanguid, võitlust ja endahävi, keset lahtrite ettemääratud võrestikku, oma saatust — nagu täituv formular viimse lehe-külje viimse märgini...

Pessimism? Olgu! Sest mina ei saa olla taim, mis kõigutab tuules laisalt lehti, ime-des mugavalt toitu mullast. Mina ei saa nii,

Hommik

On hommik nii mahe ja kena,
Õrn haljus kastaanide teel, —
Veel eile külm-vihmane, täna
Kui naeraks noor üleel.

Kui naerataks peale suurt nuttu
Veestõretav rohi ja puu;
Näis valu vaibuvat ruttu, —
Kõik matnud öö, hääletu.

Uut indu, tarmu, uut jõudu
Noor hommik loob kõigile;
Näen mööda ruttavaid ridu —
Ja pilgus neil päikene.

Näen, jaamast lai inimmeri
Teorõmsalt on tunglemas,
Üht tiivustab askeldus, äri,
Teist koduõnn kutsumas.

Teel kihutab postiveoauto
Kui varasalv küllane, —
Sest tohtu koormasse laotu
On oodatud elevus, töö.

Seal, turukorv käel, perenaine
Läeb, palgel erk emahool,
Ja väikemees, heledapäine,
Kuis sädistab-kilkab ta eel!

Ning eemal, veepinna serval,
Eel luikede liuglemistee,
Näen põõsail, puistee kõrval:
Jasmiin puhkend üle öö!

Näol õnnenaeratus hellik
Ei enam tarduda või,
Kui kevadsuvine hommik
Uut valgust hingesse tõi.

S. P.

sest ma ei taha seda: pantida oma hing kolme tilga vere eest — kõhule või naabrite heaolule ning kalduvustele mingi „hea tooni“ huvides. See oleks veel suurem endahäving kui pessimism: siis oleks surnud mu mina, kahepalgeline mina, ja eksisteeriks plebei, mitte indiviid...

5.

Arvestikkude pikad poognad laiuvad mu ees ja käed tegelevad vilkalt: üks tähistab suunda, teine fikseerib selle, üks veab raja kaudu arve — põhi-mõtteid, teine teostab idee, andes sellele nähtava vormi numbrite rühmades — kui sammudele iseenda lehekülil. Ikka nii: enne mõte, kaalut-lus, tõekspidamiste väheütlev kaos, siis kristal-liseerumine, endaleid, start ja viskumine teoks. Midagi ei milletagi teostu...

Ent poogna sisul mu ees on optimistlik suund — nagu elu enesegi tuum ja sisu on opti-mistlik, ülesehitav, uusi väärtusi rajav. Kivi sei-nas liitub kivile, et üleneda hooneks, — bilansi-tava arvestiku paljude ridade väikesed arvudki rulluvad kokku, paisuvad, tõusevad, et anda kord kõrge saldo. Ainult päevi on vaja, aega ja ar-vude — mõtete läbikäiku.

Elu on ülesehitav ja su süda lepib enesega.

Sest sa tunned, et toimid kui konstruktor, kui looja — mõistuse ja elust enesest hoovavate jõudude käsul — ikka üleschitavalt.

6.

Mis sellest, et kalduvus veres olla iseärak, sest teistele olen ikka viisakas naaber; mis sellest, et trotsin harjumusi pindunud, sest nii toimin kui üha pulseerivat elu bilanssiva arviku ketas — ikka liikuv siia-sinna, terastraadil ettemääratud võnkeringis vilkalt ja kindlalt. See on mu tee — üleschitav, ennastsäästev, ent kauget sellest, et murduda kandami raskuse all

teistele meeleheaks või et tahta murda teisi — pessimismitigedusest, norumeele mürgist, kadedusest, et suudetakse kasvada vaikselt ja mõtte-tult mullas ning nosida toitu vaid maa ligi.

Olla suurem kui su saatuse, kui su miljöö! Mis sellest, et oled üks. Sest siseheitluste tules kristalliseerub see mina, iseenese minast rülvavad lahti kauged perspektiivid ja valmib bilanss ja saldo — nagu tuhandeid kokkulükitud numbreist tähtikul su ees kaudu arviku läikivaid paral-leele — elu enese sihte ja tuuma...

Sest elu, õige elu on formular, on arvestik, mida täidab ise, bilansid ise, kirjutad alla ise.

Postiuudiseid välismaalt

Läti post elukindlustuse osas. Lätis on hiljuti sisse seatud riiklik elukindlustusamet, mida juhib rahaministeeriumi majandusosakond. Nüüd on postihoiukassa keskamet selle kindlustusasjanduse enda peale võtnud, kus neid operatsioone toimetavad siis kõik postiasutised. Nende toimingute sekka kuuluvad elukindlustuse propagandamaterjali levitamine ja igasugused teated elukindlustuse kohta, kindlustussooviavalduste vastuvõtmine, poliiside väljaandmine, kindlustuspreemiate sissekasseerimine jne.

Elukindlustuse asjus suhtuvad postiasutised postihoiukassa keskametisse kui rahaministeeriumi majandusosakonna volitatud agentuurid. Selle vahetalituse eest hoiukassa amet saab 2% tasu, millest osa läheb postiteenijale, kes elukindlustuse operatsioone teostavad.

Riiklik elukindlustus on eraseltside kindlustusest hõlpsam selle poolest, et kindlustusvõtjalt ei nõuta arstitunnistust, vaid on küllalt isiku enese kirjalikust teadaandest, et ta ei põe mõnda kroonilist haigust. Kindlustussumma makstakse kindlustatu surma korral juba üheaastaselt liikmeksõlemisel. Kindlustuspreemia oleneb kindlustatu vanusest ja kindlustatava summa suurus-est. Näit. 500-latilise kindlustussumma juures on preemia:

18--20-aastaselt	0,50	latti
kuni 25	0,66	"
" 30	0,79	"
" 40	1,17	"
" 50	1,80	"
" 60	2,92	"
" 65	3,79	"

Riigiteenijate lasteabiraha uus korraldus. Seni maksti Lätis riigiteenijatele lasteabiraha 8% põhipalgast, kusjuures selle summa alammäär oli 9 ja ülemmäär 15 latti lapse pealt, laste arvule vaatamata. S. a. 1. juunist maksab seal uus korraldus, mille järgi lasteabiraha suuruse määrab laste arv. Sellejuures mainitud alam- ja ülemmäärad jäävad endiseks. Nii makstakse 1. lapse pealt 9, teise pealt 12 ja 3. ja üle selle 15 latti kuus lapse pealt.

Sisemaaline lendpost Lätis. 1. juunist s. a. seati Lätis sisse sisemaaline lendpostiühendus Riia ja Liepaja vahel, millise liini pikkus on umb. 200 km. Selleks osteti Inglise firmalt „The Hawland Limited” 2 kahemootorilist „Dragon Rapid”-süsteemilist lennukit, mis

on varustatud moodsate õhusõiduks vajalikkude aparaatidega, mamuti ka raadiotelegraafi- ja -telefoniseadeldistega. Algul veetakse ainult posti, kuid paari nädala pärast, kui ekspluateerimiskulu on juba lõplikult selgunud, hakatakse ka reisijaid vedama. Sellel liinil lennukeil veeta-valt postilt erilist lendposti lisamaksu ei võeta.

Esp. servo.

„Kes Telegrahi-asjade vastu eksiwad ... põlletatakse tema otsa ette ja palle peäle hirmo pitsar ...”

Sellises sõnastuses oli vene keisri käsk Krim-mi-sõja aegu (1855). See 12 punktist koosnev pikk eestikeelne tõlge on avaldatud kohalikus ametlikus häälekanajas „Эстляндскія Губернскія Ведомости” 1855. a., mis välja-võttena punkt 7-dast kõlab järgmiselt:

„Meie armolikko suure Keisri-Herra Ukas, käsk mis vallitseja Senati-kohto läbbi iggaühhele teada antakse, missuguse trahvi alla need lan-langevad, kes Telegravi-asjade vastu ek-sivad:

Reihsrati kohhus on Keisri-Herra käsko möda seädnud:

...7) Kes omma tahtmisse läbbi Telegravile nenda vigga teeb, et temma käiminne se läbbi seisma jääb, voi ennast vahhele toppib seggama, voi aega vivitab, voi tahhab pörata Telegravi tähta ja annab ennesele lubba väggivaldse tö tarvis või ähvardamist nende vasto, kes Tele-gravi jures ammetis ehk seal tenimas on — se saab selle eest nuhtlust, otse nenda kui se, kes omma Vallitsuse vasto panneb, mis üllema Val-litsusse polest seätud ...se kaotab keik omma seisusse õigussed ja sadetakse katersnikkude töö-le, kus temma mäggede sees peab kaevama 15 ehk 20 aastad, ja kui süallune seisab ihhонуht-lusse al, siis saab ta veel 80 ehk 90 hopi plettiga plettmeistre läbbi ja põlletakse temma otsa ette ja palle peäle hirmo pitsar...

Se peä-kirja alla on meie armoline Keisri Herra omma käega alla kirjutanud: „selle järrel olgo”. Antud St. Peterburgis 27. Apriliku päval 1855. aastal.”

J. B.

MÕRV POSTIVAGUNIS

Kriminaalnovell

Kurvalt vilkusid sumedas suveöös pöörangute tuled. Taamal ähkis ja puhkis manööverdav vedur huilates öökullina. Tasane tuuleil jooksis krabinal üle perrooni, kus väarikate sammudega kõndis tuse kordnik, unistades komissari kuppudest. Jaamahoones tungles inimesi, iga minut oli oodata öösise postirongi saabumist.

Perroonile oli laotud virna raudteesaadetised. nende kõrval postikottide hunnik.

— Täna jääb trepp siia kohta, kohmitses öelda kuivetunud postiljon tõmmates tallaveerega kriipsu perronile, nagu krimpsus kui hammustaks toorest õuna, — siia ja mitte üks toll edasi ega tagasi.

— Aga, vaata, siia, ütlen mina, tõmbas kriginal kriipsu juurdeastunud raudteelane oma raudtatud tallaga.

Teistele tuli see väikese ootamatusena, sest kokkuhoidliku mehena ta tavaliselt ei võtnud osa sellest igaõhtusest ajaviitest, kuna oli kombeks, et kaotaja otab õlut, mis siis ühiselt ära juuakse.

— Noh, hoia aga oma jalg nüüd kriipsu peal paigal, juba tuleb.

Rong tasandas käiku ja peatus naksuga. Kõlin jooksis läbi vagunite rea, kui liigutaks vang sünges keldris ahelaid.

Postivaguni trepp jäi täpselt kahe tõmmatud kriipsu vahele.

— Noh, vedas sul — tuleb pooleks osta, ütles postiljon kotte haarates ja trügis vagunisse, imestades, et vaguni ametnikku polnud vastu tulnud, kuna tavaliselt ootasid avatud ustel.

*

— Mis asi see siis täna on, kirus omaette vaksalikontori ametnik Sinisoo. Peagu pool tundi seisab rong juba ees, aga post ei jõua ega jõua.

Kell ukse kohal, õndsas tsariaja pärandus, hakkas kogisema ja lõi siis kiirelt ja kraaksuvalt südaöö tundi. Sinisoo hüppas närviliselt istmelt, haaras kübara ja astus välja. Teises perrooni otsas, umbes postivaguni kohal nägi ta inimesi kobaras, kuulis ärevaid, surutud hõikeid. Oli selge, et seal oli midagi juhtunud. Samas nägigi jooksmas enese poole postiljoni.

— Noh, räägi siis juba, hüüdis ta pinevas ootuses postiljoni postikotina halli näkku vahitides. — Kas rongi all keegi?

Jooksust ja ärevusest hingeldades ei suutnud see aga muud kui vaid huuli liigutada. Viimaks mõne hetke möödudes, mis Sinisoo terve iga-vikuna tundusid, suutis kogeledes ütelda, et vaguni ametnikud on tapetud, raha röövitud, kriminaal on juba kohal, komissar on ka Sinisood sinna palunud minna. Kuulmata lõpuni, oli Sinisoo juba minema tormanud, süda klop-pimas kui tembeldamise masin.

*

Vaguni uksele seisis kordnik ja käskis rahvast laiali minna. Ta oli kogu oma endise väarikuse unustanud ja näos peegeldus selline ärevus ja ehmatus, et igas teises olukorras Sinisoo oleks naerma puhkenud. Ohus tundus seda õudset hõngu, mis hõljub iga kuritöö paigal. Vagunis avanes tõeliselt jube vaade. Sissekäigu kõrval

vereloigus lebas purustatud peaga vormirõivas-tises ametnik. Põrandal laialirebitud väärtkirjade ümbrikud ja katkilõigatud rahataskud. Teises otsas lamas ametnik Rangelepp, kelle Sinisoo kohe ära tundis, arst puhastamas otsaesise haava. Pakiruumis kaks assistenti toimetasiid nähtavasti ülevaatus. Kušetil istus komissar, pea käte vahel, nagu see oli tema komme, kui asi näis lootusetu.

— Loodan, et ta toibub juba hommikuks, ütles arst, lõpetades ülevaatus. — Lõök on olnud võrdlemisi nõrk, kuid sattunud õige õrna kohta.

— 20.000 krooni läinud, üks surnu, üks haavatav ja ei ühtegi jälge, ohkas komissar. — Sind peaks see asi huvitama, oled ka varem vagunis sõitnud, pöördus komissar Sinisoo poole, — kas ei taha ka oma ajusid tööle rakendada?

Sinisoo, kelle tegevus kriminalistika alal senini oli piirdunud peamiselt vastavate romaanide lugemisega, otsustaski seekord oma võimeid tegelikkuses proovida. Vaatamata aega asus ta omakorda kuritöö paika uurima.

Kõigepealt oli kohe selge, et sissetungija pidi olema vaguni tööga tuttav, kuna suure asjatundlikkusega olid lõhutud vaid väärtkirjad ja rahataskud, muu post oli täiesti korras ja ilmselt puutumata. Sinisoo kujutles mõttes roima käiku ja püüdis kella abil kindlaks määrata, kui palju sündinud tegevus võis aega võtta. Ta leidis, et alla veerand tundi oli seda raske toimetada. Sõiduplaani järele sõidab rong viimast jaamavahet aga 13 minutit. Rõimar pidi igal juhul rongilt lahkuma viimisel hetkel.

Sinisoo kõneles oma arvamistest komissarile.

— Nii umbes minagi seda asja kujutlen. Arvan, et mõrvarit tuleb igal juhul otsida kas endiste või praeguste posti- või ka raudteeametnikkude hulgast.

Vagun oli muust rongist eraldatud. On võimalik siit lahkuda katust mööda, kuid seal ei leidu ühtegi jälge. Igale juhul ta lahkus rongilt jaama piirkonnas ja vaevalt tal õnnestus seda nähtamatult teha, kuna mõlemal pool rongi oli inimesi liikumas. Ja siin teda ka ei ole, kui ta just mitte mõnda kirjaümbrikku pole end poetanud.

*

Rangelepp oli asetatud kandraamile, kui Sinisoo märkas mehe huuli liikuvat, nagu tahaks ta midagi öelda. Kumardudes kiirelt selle suu juurde, ei kuulnud ta siiski muud kui arusaamatut pominat, siis täiesti arusaadavalt „kolmkümmend üheksa sada kaksteist“ ja jälle mõttetuid silpe. Ohates tõusis Sinisoo. Sellest ei olnud vähematki kasu. Kui väärtuslik võiks praegu olla selle mehe seletus! Hommikuks võib kõik juba hiljaks osutuda.

*

Kahetunnilise hilinemisega sõitis postirong edasi. Vagunis töötasid uued ametnikud, vahitides ängistava hirmuga seinu, mis äsja olid olnud tunnistajaks kohutavale mõrvale. Põrandal verejäljed, mida ei suudetud ära puhastada. Närviline tuksatus läbis iga kord neid, kui vaguni uks sõidul naksus. Sortimislaual lebas kaks laskevalmis revolviit.

Vastu igasugu ootusi lahenes aga asi õige kiirelt ja peab ütleva — võrdlemisi lihtsaltki.

„Scotland Yardi mehed“ suutsid välja selgitada, et Toode kontorist, kust oli saadetud sama postiga kõige suurem summa, 8000 krooni, oli postisaatjaks jaama olnud ametnik Lembe, kes ka posti oli vagunisse viinud. Järgmises kolmes jaamas olid jaamaametnikud, kes vagunis käisid posti ja pagasit vahetamas, näinud võõrast meest vagunis ja kellede kirjeldus sobis ametnik Lembega. Toodest saadud andmed kinnitasid Lembe kaasasõitu.

Asi sobis igapidi — jäi vaid leida mees ise. Sinisoo istus juba teist tundi oma kõnekapi kitsas toas, vajununa laua najale, pea kramp-likult käte vahel. Võinuks arvata, et ta magab, nii liikumata oli ta püsinud selle aja, kuid vastuoksa — ta mõtted töötasid otse erakordse pingega.

Siis korraga hüppas ta üles kui nõelatult. Haaras üleriided ja tormas välja.

Viimisel hetkel jõudis ta jaama, sest saanud vaevu vagunisse hakkas rong liikuma.

Tõmmates üles mantlikrae ja kübara mugavalt silmadele, surus ta end vaguni nurka.

Kahe tunni tee ees sõidab postirong. Hommikul jõuab ta sellele järele — kas leiab ta sealt, mida loodab? Tundus õige lootuseta ettevõtte näe, kuid lõpuks polnud tal ju midagi kaotada.

Samas pidi ta omaette muigama, meenutades, kui põnevad olid romaanides sellised öösised kihutamised. Kuid lõpuks oli tagaajamine seegi, ja oli põnevustki selles, sest kui mõelda, et asi on kujunenud nii, nagu ta kujutles!? See oleks sensatsioon!

*

Vastu hommikut toodi rauduskäsi vahituppa Lembe, kes oli leitud kõige suuremas rahus pummeldamas ühes öölokaalis.

*

Nagu arsti ennustuse tõenduseks, tuli Rangelepp hommikul teadvusele.

Katkendiliselt antud seletuse järele oli ta töötanud pakiruumis ja tülles sortimiseruumi dokumentide järele, saanud vaevast astuda üle läve, kui mees, kes oli end varjanud ukse taha, oli löönud talle pähe. Instinktiivselt tagasi tõmbudes oli löök jäänud nõrgaks, millisele asjaolule ta nähtavasti võlgnes elu. Tema poolt antud kirjeldus ei sobinud Lembega.

— Kas tunnete ametnik Lembet Toode kontorist?

— Jah, tunnen. Ta sõitis paar jaamavahet postivagunis. Ajasime juttu, oleme varem koos teeninud.

— Kui sissetungija oleks olnud Lembe, kas oleksite tunnud ta ära?

— Jah. Kuid — kuid kindel ma siiski ei võia olla. Oieti nagu oligi vähe sarnasust.

*

Ajalehtedele pakkus sündinud mõrv valitseva „hapukurgi hooaja“ tõttu tänuväärset ainet. Toodi pikki kirjeldusi täpisele ja üksikasjalise seletusega roimast, nagu see ühegi reporteri ettekujutuse järele pidi sündinud olema. Pealkirjad: „Ameerikalik kallaletung postivagunile“, „Metsiku Lääne kombed tungivad meile“, „Postivagun rööviti mõne minuti jooksul tühjaks“ jne. Ei varjatud ka imestust, kuidas võidi selliseid suuri rahasummasid vedada nii nõrga kaitse all. Ainukene vaguni kaitseks antud revolver leiti ühest tagumisest sahtlist laadimatult. On otse ime, et ükski nutikas mees juba varem sellisele

mõttele ei tulnud, nii kerge vaevaga miljoneid teenida.

*

Veel enne, kui lõppes päev, oli politsei sunnitud vahi alt vabastama Lembe, kuna see suutis tunnistajate varal kindlaks teha, et ta oli viimastel jaamavahele klassivagunis kaasreisijatega kõige magusamat juttu vestnud. Tema järele seati sisse salajane valve, sest komissar oletas, ja mitte hoopis põhjuseta, et mõrva võis toimida ka keegi kolmas Lembe näpunäidetel.

*

Kaks korda päeva jooksul käis komissar Sinisood otsimas, kuna oli harjunud tema seltsis arutleva keerulisemaid juhte, sest Sinisoo haruldast loogilist mõtlemisviisi oli juba mõnelgi korral kaasa aidanud asja õigeks lahendamiseks. Sinisood polnud aga kodus. Kontorist sai ta teada, et Sinisoo on lubatud mõneks päevaks puhkusele.

Komissari meeleolu ei olnud milgil viisil kadedust äratav. Ta oli olnud Lembe süüsiivõrd kindel, et selle vabakslaskmine tundus talle mõistatusena. Ta oli selles nüüdki veel veendunud, ei olnud aga ühtegi kohta, kust kinni haarata.

Ja millist hirmsat vaeva olid ta mehed näinud. Lubatud suure preemia tõttu olid need töötanud otsekui arust ära, ajades taga igasuguseid võimalikke ja võimatuid jälgi. Sadu inimesi üle kuulatud — sama palju läbiotsimisi. Igasuguseid väikesi kelme ja vargaid oli sel puhastamisel tabatud — kuid otsitavast mitte kahvatumatki varju. Kõigi raudtee- ja postiametnikkude järele, kes kuidagi võisid asjasse puutuda, on seatud salajane valve. Kuid senini on see kõik olnud tuluta.

Neis mõrudates mõtlemõlgutustes segas komissari koputus. Tulijaks osutus komissari ülalauseks ja rõõmuks Sinisoo. Viimane näis kurnatuna ja magamata, tolmunud ja kortsunud mantel vihjas pikemale sõidule.

— Peab ütleva, et leidsid küll väga paraja aja suvitamiseks. Otse nüüd, kus sind kui eksperti oleks saanud kasutada, arvad sa heaks ära kaduda.

— Teie käsul, härra komissar, teatan alandlikult, et jälitasin postivaguni mõrva asja ja pean tunnistama — mitte päris ilma tulemuseta.

— Mis?? Ega sa ometi ei taha ütelda?! Komissar otse röögatas, puhkes aga samas naerma ja lõi lootusetult käega.

— Sa ei kahetse, kui võtad ühe mehe kaasa ja teeme väikese autosõidu.

*

Veidi hiljem läbi saabuva õhtu kihutas mööda valendavat maanteed auto. Tasase surinaga neelas võimas masin kaugust.

Mugavalt toetus Sinisoo pehmele polstrile.

— Kas sulle ei tundunud imelikuna, miks mõrvar ei kasutanud revolvrit, kui hoopis kindlamat vahendit?

Kas ei näi võimatuna, et mõrvaril osutus võimalikuks kaduda jaama piirkonnas nii, et keegi teda ei märganud ja kogu jaama piirkond on ometi heledasti valgustatud?

Pagasisaadetised jätsite läbi otsimata!

— No kuule, seal polnud üldse nii suurt saadetist, et sissetungija oleks saanud end varjata mõnes nendest.

— Seda sa vist ei tea, et sõitsin öösise ekspressiga postirongile järele ja leidsin postivagu-

nis sorteerimiskapi nurgal verejälgi, mis meist alul jäi märkamata. See koht asub vaguni pakiruumi-poolses otsas, seal polnud maas verd, kas pole mõistatuslik, kust võisid jäljed sinna sattuda? —

Auto peatus Roode jaama juures. Unine jaa-maametnik oli üpris ehmunud, kui tulijad esitelid endid kriminalistidena. Sinisoo laskis juhata-da pagasi hoiuruumi. Lühikese otsimise jä-rele võttis ta teiste hulgast pakikese, mille ula-tas komissarile, käskis seda avada ja „avamise kohta akt koostada, nagu see ette nähtud”, lisas ta naljatades.

Komissar ei püüdnudki oma üllatust var-jata, kui paki avamisel leidis sellest ajalehe-

paberisse pakitud väikesed rahapakikesed — kokku 20.000 krooni.

*

Kaks päeva hiljem tuli Roode jaama pagasi-luugi juurde mees, kes seletas, et oli saatnud umbes nädal tagasi Kailast pagasisaadetise nr. 39112 ettenäitajaile Roode jaama. Kviitungi olla ta kaotanud.

— Silmapilk. Toon teile avalduseplanketi, ütles jaama korraldaja, kadudes kõrvalruumi.

Märkamatult olid astunud luugi juures seisva mehe kõrvale kaks assistenti. Klõpsusid käe-raudad.

— Seaduse nimel, olete arreteeritud, koda-nik Rangelepp!

Meile kirjutatakse

Paljud postlastest ei ole küllalt teadlikud, millised postmargid meil senini käibelt on kõr-valdatud ning frankeerimiseks maksvuse kao-tanud. Samuti kobavad ja komistavad selles asjas postiag., posti- ning kirjatalude juhatajad.

Postitarvitajail leidub postmarke, mis käibelt kõrvaldatud. Nende kasutamise puhul kir-jade frankeerimiseks võib sattuda halba olu-korda, oodates asjatult asutiselt või äritl vastust, sest juurdemaksuga koormatud kirjad jäävad lu-nastamata. Senise korra järgi aegajalt antud ringkirjad kaustades, ei anna käepärast olevat ülevaadet käibelt kõrvaldatud postmarkide kohta.

Selle vältimiseks tuleks postiasutistesse ope-ratsiooniruumi seinale riputada vastavad nime-kirjad.

Sünnipäevi Tartu peres

Kristjan Kangro 60-aastane

Juunikuu keskpäigu pühitses Tartu postkon-tori vanem postiljon K. Kangro 60. aasta sünni-päeva, millega kasvas posti täismeeste pere ühe võrra. Ja tööpoolest, nähes K. Kangrot askel-damas ametis või eraelus, ei tule meeldegi, et ta on jõudnud sellesse easse, sest teda pole suutnud murda aastad. Vintske füüsiliselt ja tasakaalus oma olemiselt jätab ta igapähele täismehe mulje, kes võib anda nii mõnelegi noo-rele kümme silma ette. Oma teenistuse alal on juubilar väga kohusetruu, kuna kaasteenijatesse suhtub õiglaselt ja heatahtliselt. Sellepärast ei olnud väike sõprade ja kaasteenijate hulk, kes temal tähtsa sünnipäeva puhul soojalt kätt suru-sid. Seesugused juubilarid on posti raudvara, keda ei saa tähele panemata jätta, kellele ei saa ega või avaldamata jätta austamist ja lugu-damist.

Palju aastaid juubilarile!

Karl Mets 50-aastane

Tartu postkontori vanem postiljon Karl Mets pühitses oma 50-aasta sünnipäeva 4. juunil s. a. Kuna sellesse ikka on jõudnud meie perest nii mitmedki kaasaegsed, siis ei paista siin ole-vat midagi erilist. Kuid vaadates sellele sünd-musele Karl Metsa lähemate kaasteenijate ja

sõprade prisma läbi — muutub sündmus märki-misväärseks.

Tema kauaaegne teenistus Tartu postkonto-ris, kus ta on olnud omal ajal ka postiljonide vanemaks ehk allohvitseriks, on toonud juubi-larile mitte küll suuri teenistuslikke ja materjaal-seid hüvesid, kuid palju sõpru, palju lugupida-mist ja aukartust. See pole ka ime, kui silmas pidada neid iseloomu- ja hingeomadusi, mil-lega emake-loodus juubilaril on rikastanud. On inimesi, kes ei vanane aastatega. Ja juubi-lar kuulub nende hulka. Mets oma hingelt on noorus ise, — haljas ja täis helinaid, hää sõber ja eeskujulik kaasteenija. Suhtudes täie tõsi-dusega teenistushuvidesse ja oma kohustesse, os-kab ta hinnata ka nalja kui inimene, kellel ei puudu huumorimeel. Karl Metsa era huvialasse kuulub õngesport, kalastamine, mida ta harras-tab puhkepäevadel, veetes oma vaba aja (eriti puhkuseaja) oma pandoriga Emajõe, Virtsjärve kandis Reku all, kus ühes kalaspordiga naudib ilusat loodust. Püütud ja säälsamas kuivatatud saagist küünib mõnikord ka sõpradele.

Jatkugu juubilaril veel palju aastaid ja jäägu samasuguseks, nagu seni.

Vana Endu Päit.

Juubeleid juulis ja augustis

35 a. teenistusjuubel

14. juulil — Karl Rähesoo, Harjumaa telefonivõrgu ülem.

30 a. teenistusjuubelid

29. juulil — Johannes Riisen, Viljandi postkontori ülem.

29. juulil — Jaan Kask, Kuressaare post-kontori 1-a järgu ametnik.

29. juulil — Kustav Klementa, Tartu raadiojaama 1. järgu kiirtöötaja.

27. augustil — Peet Julge, Kärkla post-kontori vanem postiljon.

25 a. teenistusjuubelid

10. juulil — Anton Mast, Kuressaare post-kontori vanem postiljon.

18. juulil — August Rae, Virumaa tele-graafi-telefonivõrgu ülem.

24. juulil — Siimon Koskela, Väike-Maarja postkontori vanem postiljon.

19. augustil — Anton Ramjalg, Viljandi postkontori 1-a järgu ametnik.

Kirjavastuseid

Vabateenija. Vakantkohtade avaldami-seks katsume leida võimalusi. Toim.

Millistes riikides on postimuuseumid?

Teatavasti iga rahvas, kes oma seisukohta kultuurirahvana tahab säilitada, kogub oma kultuurivarade salve mälestisi nii minevikust kui ka olevikust

Ja iga rahval, tema mitmekesistes eluavaldustest on palju varasid, mis omavad suurt väärtust mitte iga kord vahest oleviku kui just tuleviku jaoks. Sellepärast iga elujõuline rahvas kogub endale aegsasti alusvaraks nii möödunud aegade kui ka praegusaegsed mälestised, mis oma õiget hinnangut leiavad korrastatud kogudes kõigile kättesaadavatena. Selle tähtsusest

saavad aru ja harrastavad seda ka välismaa postiametkonnad.

Vaatleme nüüd millised välismaa postivalitsused omavad postimuuseumid: 1) Ameerika Ühendriigid, 2) Austria, 3) Belgia, 4) Čehhoslovakkia, 5) Danzig, 6) Egiptus, 7) Eesti (ettevalmistamisel), 8) Hollandi, 9) Itaalia, 10) Jaapan, 11) Läti (ettevalmistamisel), 12) Lõuna-Slaavia, 13) Norra, 14) N.S.V. Liit, 15) Poola, 16) Prantsuse, 17) Rootsi, 18) Rumeenia, 19) Saksa, 20) Soome*, 21) Suur Britannia, 22) Sveits ja temast ärarippuv väike Liechtensteini vürstiriik, 23) Taani, 24) Ungari ja 25) Vatikan.

J. B.

*) Tänavu 22. juunil saab Soome postimuuseum 10 a. vanaks. (Asub Yrjönkatu 5, Helsinki).

TEENISTUSLIKKE TEATEID

NIMETATAKSE P.-T.-T. AMETNIKU ÕPIL.

Kaasik, Tamara — Kuressaare ptk., 12. maist 37.
Pehka, Niina — Tartu ptk., 12. maist 37.
Mitt, Ida — Viljandi ptk., 15. maist 37.
Tensuda, Veera — Tallinna tel.-v., 18. maist 37.
Kosk, Alice — Narva tel.-v., 18. maist 37.
Õiglas, Ruth — Haapsalu ptk., 19. maist 37.

NIMETATAKSE AMETISSE

Pezold, Vladimir — uksehoidjaks Postivalitsusse, 16. maist 37.

NIMETATAKSE P.-T.-T. AMETNIKU KANDIDAADIKS

Jaakson, Elga, ametn. õpil. Tartu ptk. — ametn. kand. samasse ptk., 16. maist 37.

PAIGUTATAKSE ÜMBER.

Tilk, Karin, ametn. kand. Tartu ptk. — Tartu telef.-võrku, 6. maist 37, teenistuse huvides.

Rannaveski, Julian, meh.-vabateen., Lihula ptk. — Võhma ptk., 10. maist 37, omal palvel ja kulul.

Pent, Heinrich, ametn. kand., Tallinna peapostk. — Tallinn-Vaksali ptk., 10. maist 37, teenistuse huvides.

KINNITATAKSE AMETIJÄRGUS.

Ehin, Aleksander, 1. j. kiirtööt. ametn. aj. kt., Tallinna peatelegr.-k. — 1. j. kiirtööt. am., 1. maist 37.

Põldemaa, Ain, ülema aj. kt., Sindi 3. kl. ptk. — ülema abiks, 12. maist 37.

Vahter, Osvald, 2. j. jsk. juh. aj. kt., Tartumaa t.-t.-v. — 2. j. jsk. juh., 16. maist 37.

Kolde, Arnold, 2. j. jsk. juh. aj. kt., Tallinna telef.-v. — 2. j. jsk. juh., 1. juun. 37.

VALLANDATAKSE AMETIST.

Pielbusch, Alma, 4. j. p.-t.-t. ametn. Keila ptk. — 26. maist 37, omal palvel.

Kurvits, Karl, noor. post., Tartu ptk. — 29. maist 37, omal palvel.

Liiv, Anna, 3. j. p.-t.-t. ametn., Tallinna peapostk. — 1. juun. 37, Riigiteen. sead. § 39 p. 4 lit. b põhjal, parandamatu haiguse tõttu.

Purre, Karl, van. post., Tallinna peapostk. — 1. juun. 37, BES § 4186 ja Riigiteen. tasude sead. § 23 põhjal, parandamatu haiguse tõttu.

Tartu telefonivõrgu 3. j. p.-t.-t. ametn. Salme Kuldvere on herra Teedeministri poolt lubatud kuuekuulisele teenistustasuta puhkusele, arvates 16. maist 1937. a.

Värskä ptk. 4. j. p.-t.-t. ametn.-vabateen. Bertha Siska on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime **Saaremõts**, arvates 24. aprillist 1937. a.

NIMEDE MUUTMISI.

Riisipere ptk. 4. j. ametn.-vabateen. Evi Jurle — Evi Julia.

Tallinna peapostkontori van. post. Aleksander Niimann — Aleksander Niinesaar.

Ahja ptk. noor. post. Jaan Tseikar — Jaan Tähiste.

Haapsalu r.-jm. van. pt.-t.-t. am. Artur Berg — Artur Peri.

Teenin Tallinna lähedal III kl. postkontoris, soovin teenistuskohta vahetada Tallinna, Nõmme või Kopli postk. ametnikuga. Kes on nõus? Kirjad „Postisarve“ talitusele märgusõnaga „Vahetus“.

Puhkuste tõttu „Postisarv“ juulikuus ei ilmu.

Kaastööd järgmise, kaksiknumbri (7/8) jaoks palume saata hiljemalt 10. augustiks.

Toimetuse.

Tellimise hind: 12 kuud — 1 kr. 50 snt., 6 kuud — 80 snt., 3 kuud — 45 snt.
Väljaandja: Tallinna Peapostkontori Ametnike Kogu. Tegev- ja vastutav toimetaja R. Kroon.
Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene 9, aadress: „Postisarv“ Tallinn, postk. nr. 266.
18. juunil 1937. a. Trükikoda „Estotruk“, Tallinn, S. Karja 8.

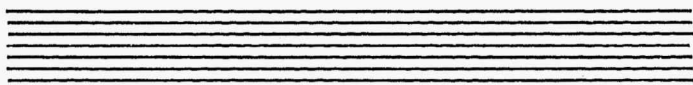
SUURES VALIKUS

välis- ja kodumaa

kleidi-, mantli- ja ülikonna-

RIIDEID

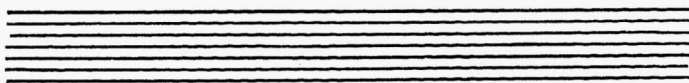
aknakardinaid, pörandavaipu,
vateeritud, villaseid ja tüllvoodivaipu,
igasuguseid pesu- ja linariideid

s o o v i t a b

JULIUS ROSING

Tallinn, Suur Karja 11. Telefon 445-84

Müük 6-kuulise järelmaksuga

Orderid saadaval Tallinna Peapostkontoris prl. K. Avloi'lt

Hind 20 senti

UUS EESTI

pakub iga päev palju tarvilikku ja huvitavat kodu- ning välismailt

Teie oma huvides on igapäev lugeda „Uus Eesti“

NAISTE JA MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja impregn.
KALOSSE,
VIHMAVARJE,
VAHARIIDET,
JUTEVAIPU,
LINOLEUMI
ja
PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I 'ARI
TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna pea-
postkontoris prl. K. Avloilt.

ELEKTRIÄRI

K. THOMSON

TALLINN, VENE T. 13. TELEFON 432-70

Müüb odavasti kõiksugu
elektritarbeid

Igasugused kummi- ja metall

TEMPLID

šablonid, metsakirved. Numeraatorite
parandus.

A. TARGAMA
TALLINN, NUNNE 18.
(S. Kloostri nurgal)
TEL. 473-69.